

Berättelse

om hvad i rikets styrelse sedan sista riksdags sammanträde sig tilldragit;

gifven Stockholms slott & rikssalen den 19 Januari 1888.

Kongl. Maj:t har den 17 Juni ratificerat konventionen med Spanien den 18 Januari 1887 angående förlängning intill den 1 Februari 1892 och derefter intill ett år efter skedd uppsägning af den mellan de förenade rikena och Spanien gällande handelstraktat; och har Kongl. Maj:ts ratifikation den 23 Juni blifvit i Madrid utväxlad mot H. M. Drottningen-Regentinnans af Spanien ratifikation, hvarvid tillika undertecknats en deklaration angående förlängning efter den 1 Februari 1892 med ett års uppsägning af den mellan de förenade rikena och Spanien gällande sjöfartstraktat och om användande af skiljedom vid frågor rörande tolkningen eller verkställandet af dessa traktater.

Förlängning af handels- och sjöfartstraktaterna med Spanien och deklaration om användande af skiljedom vid deras tolkning.

De underhandlingar, som öppnats med Japan om revision af den mellan de förenade rikena och nämnda land gällande vänskaps-, handels- och sjöfartstraktat, hafva tillsvidare afstannat i afvaktan på förestående viktiga förändringar i Japans lagstiftning.

Afstannande af underhandlingarna med Japan om revision af gällande vänskaps-, handels- och sjöfartstraktat.

Den 7 Juli har i Paris undertecknats ett slutprotokoll till konventionen den 14 Mars 1884 om internationelt skydd för undervattenstelegrafkablar, genom hvilket tiden för konventionens trädande i kraft under vissa vilkor bestämts till den 1 Maj 1888.

Slutprotokoll till konventionen i Paris angående skydd för undervattenstelegrafkablar.

En deklaration mellan Sverige och Danmark angående ömsesidig befrielse för svenske och danske undersåtar att vid rättegång ställa borgen för kostnad och skada har den 7 Juli blifvit i Köpenhamn utfärdad och trädt i kraft den 1 September.

Deklaration med Danmark angående ömsesidig befrielse från skyldighet att vid rättegång ställa borgen för kostnad och skada.

Amerikas För- Amerikas Förenade Stater hafva anmält sitt tillträde från den 30 Maj till
enade Staters den i Paris den 20 Mars 1883 afslutade konventionen om internationelt skydd
anslutning till unionen för för den industriella eganderätten.
skydd af den industriella eganderätten.

Kamerun-territo- Genom särskilda diplomatiska akter hafva Kamerun-territoriet, republiken
riets, Salvador och Nya Guinea-kompaniet vunnit inträde i verdenspostföreningen.
Salvadors och Nya Guinea- Dessutom har Kamerun-territoriet anslutit sig till konventionen den 3
Nya Guinea- kompaniets anslutning till November 1880 angående utväxling af postpaket med tilläggsakter den 21
kompaniets anslutning till Mars 1885, och republiken Salvador tillträdtt samtliga till konventionen om
verldspostföreningen m. m. verdenspostföreningen hörande aftal, deklARATIONER och tilläggsakter.

»Röda korsets» De förenade rikena hafva genom ett gemensamt ombud varit represen-
4:de interna- terade vid »Röda korsets» 4:de internationella konferens, som öppnades i
tionella konfe- Karlsruhe den 22 September.
rens i Karls-
ruhe.

Konferens i I den internationella konferens, som under November månad sammanträdtt
London an- i London för behandling af frågan om afskaffande af exportpremier för
gående export- premier för socker, har Sverige genom ombud deltagit.
premier för socker.

Godkännande På framställning af egyptiska regeringen har Kongl. Maj:t den 18 No-
af lagförslag vember förklarar hinder från de förenade rikenas sida ej möta mot promul-
för Egypten om gerandet i Egypten af ett lagförslag angående rättshandlingars delgifvande i
rättshand- vissa fall åt främmande undersåtar genom handlingarnes anslående å veder-
lingars delgif- vande åt ut-
vande åt ut- ländingar.
ländingar. börande konsulat.

Utfärdande af Den i Kongl. förordningen angående konsulatväsendet den 4 November
konsulat- 1886 föreskrifna allmänna instruktion för konsulernes embetsutöfning har
instruktion. utfärdats den 1 Juli.

Bemyndigande Kongl. Maj:t har den 13 Juli meddelat bemyndigande för visse konsulat-
för visse kon- tjänstemän att rörande vissa ombord å svenska eller norska fartyg begångna
sultatjenste- brott företaga formligt förhör m. m.
män att företa- ga förhör m. m.

Regleringar Kongl. Maj:t har den 13 Juli fattat beslut om utvidgande af general-
inom konsulat- konsulatets i Barcelona distrikt genom spanska provinsen Jaens förläggande
väsendet. derunder. Den 30 September har Kongl. Maj:t medgifvit flyttning af
konsulsstationen å Fiji-öarne från Levuka till Suva.

Berättelse angående rättsväsendet i riket för år 1886 har blifvit afgifven och i vanlig ordning till trycket befördad.

Berättelse angående rättsväsendet.

Under nedannämnde dagar har Kongl. Maj:t utfärdat följande af Kongl. Maj:t föreslagna och af Riksdagen dels i oförändradt skick dels med vissa förändringar antagna författningar, nemligen:

Utfärdade författningar.

1887 den 13 Juli: lag angående handelsregister, firma och prokura;
lag angående tillägg till 15 kap. handelsbalken;
lag angående meddelande af rättegångsfullmagt genom telegram; samt

- » den 28 Oktober: lag angående ändring i vissa delar af 7 och 10 kapitlet strafflagen;
lag om skiljemän;
lag angående förändrad lydelse af 46 § utsökningslagen den 10 Augusti 1877;

och har Kongl. Maj:t tillika i den ordning 87 § regeringsformen föreskrifver, med bifall till senast församlade Riksdags förslag, låtit

1887 den 28 Oktober utfärda lag angående ändrad lydelse af 17 § i förordningen angående lagfart å fång till fast egendom den 16 Juni 1875.

Härjemte har Kongl. Maj:t låtit utfärda:

- 1887 den 4 Juli: kungörelse angående vissa domsagors indelning i valkretsar för riksdagsmannaval;
» den 13 » kungörelse, angående befrielse för dansk undersåte från skyldighet att i rättegång vid svensk domstol mot inländsk man ställa borgen för kostnad och skada;
» den 28 Oktober: kungörelse om ändring i nådiga stadgan angående notarii-publici-befattningen den 6 Oktober 1882;
» den 4 November: kungörelse angående förändrad lydelse af 1 och 19 §§ i disciplinstadgan för krigsmagten den 7 Oktober 1881;
» den 9 December: kungörelse angående rätt att återfå till Kongl. Maj:ts och Rikets hofrätter ingifna handlingar;
» den 31 » kungörelse angående anteckning i lagfarts- och in-teckningsböckerna af förändringar af fastigheters namn, nummer och skattetal m. m.

Sedan Förstärkta Lagberedningen, till fullgörande af nådigt uppdrag, afgifvit betänkande angående hufvudgrunderna för en ny rättegångsordning, har Kongl. Maj:t uppdragit åt Nya Lagberedningen att, med hufvudsaklig

Frågan om en ny rättegångsordning.

ledning af de af Förstärkta Lagberedningens flertal omfattade grundsatser, utarbete förslag till lag angående bevisning inför rätta.

Lagförslag an- Nya Lagberedningen har den 30 December 1887 aflemnat följande lag-
gående ändrin- förslag med dertill hörande motiv:
gar i straff-
lagen m. m. 1:o) lag angående ändring i vissa delar af strafflagen;
2:o) lag angående ändring i vissa delar af strafflagen för krigsmagten
den 7 Oktober 1881 samt
3:o) förordning angående tillägg till gällande stadganden i afseende å
frejdbetyg, som af presterskapet meddelas.

Förslag till ny Öfver de af komiterade för-
sjölag. granskning af sjölagen afgifna förslag dels
till sjölag och dels till lag angående nya sjölagens införande och hvad i
afseende derå skall iakttagas har, sedan från Kommerskollegium infordradt
yttrande inkommit, Kongl. Maj:t infordrat Högsta Domstolens utlåtande.

Lagförslaget Högsta Domstolens utlåtande öfver det af komiterade afgifna förslag till
angående lag angående stadsplan och tomtindelning m. m. har till Kongl. Maj:t in-
stadsplan och tomtindelning kommit och blifvit till trycket befordradt.
m. m.

Utredning an- Likaledes äro utlåtanden afgifna af Kommerskollegium och Landtbruks-
gående hvad akademiens förvaltningskomité i frågan om hvad som bör vara att till fast
som bör vara eller lös egendom hänföra.
att till fast eller lös egen-
dom hänföra.

Statistisk redo- Af den utaf Kongl. Maj:t, på Riksdagens begäran, anbefalda statistiska
görelse an- utredning i fråga om utvidgad politisk rösträtt har första afdelningen utgifvits
gående valrätt och intagits i serien Bidrag till Sveriges officiella statistik under titel: »R.
till Riksdagens Valstatistik, VII, 1. Statistiska Centralbyråns underdåniga redogörelse an-
Andra Kam- gående valrätt till Riksdagens Andra Kammare år 1885. Första afdelningen.
mare. Antal röstberättigade».

Angående ut- Sedan Riksdagen, enligt skrifvelse den 5 Juli 1887, bifallit Kongl. Maj:ts
vidgning af proposition angående förvärfvande af mark för utvidgning af renbetesfjellen
renbetesfjel- i Jemtlands län, har Kongl. Maj:t anbefalt Kongl. Maj:ts Befallningshafvande
len i Jemtlands i länet att träda i underhandling med vederbörande jordegare om öfverlåtelse
län. å kronan af den mark, som befundes nödig för renbetesfjellens utvidgning.

Tillökning af För att bereda minskning af den hos nedan nämnda hofrätter befintliga
divisionernas balans af vädjade mål har Kongl. Maj:t tillåtit dels Svea Hofrätt att fort-
antal i två farande till 1888 års slut och dels Hofrätten öfver Skåne och Blekinge att
hofrätter.

från början af år 1888 till den 1 Juni samma år arbeta å en division utöfver det å stat bestämde antal.

Efter vederbörandes förslag äro föreskrifter meddelade angående förändrad organisation af rådstufvurätten och magistraten i Östhammar.

Organisa-
tionen af råd-
stufvurätter
och magi-
strater.

Derjemte har Kongl. Maj:t meddelat vissa ändrade bestämmelser i afseende å borgmästare- samt andra och tredje rådmansbefattningarne i Kalmar.

I enlighet med derom gjord framställning har Kongl. Maj:t, med stöd af Upphörande af förordningen den 1 Maj 1868 angående boupp-teckningars och arfskiftens upprättande i stad, förklarar, att magistratens rättighet att förordna boupp-tecknings- och arfskiftesmän skall upphöra i staden Östhammar.

magistrats rät-
tighet att för-
ordna boupp-
tecknings- och
arfskiftesmän.

Sedan Kongl. Maj:t, på sätt i den till Riksdagen den 18 Januari 1887 afåtna berättelsen omförmäles, förordnat, att Askims, Vestra och Östra Hisingss samt Säfvedals härad skulle utgöra ett tingslag med tingsställe i Göteborg, har Kongl. Maj:t bestämt att ifrågavarande reglering skall träda i verket med innevarande år.

Förening af
särskilda
tingslag.

Likaledes har Kongl. Maj:t förordnat att den i berättelsen till 1885 års riksdag omnämnda reglering, enligt hvilken Vestmanlands östra domsaga, bestående af Torstuna, Simtuna, Öfver Tjurbo och Våla härad, skulle utgöra ett tingslag med tingsställe i närheten af Heby jernvägsstation, skall med detta års ingång träda i verket.

Derjemte har Kongl. Maj:t föreskrifvit att den enligt beslut den 21 December 1883 bestämda förening af Åkerbo, Bankekinds och Hanekinds härad till ett tingslag med tingsställe i Linköping skall med 1889 års början gå i verkställighet.

Kongl. Maj:t har vidare förordnat: dels att Falu domsaga skall vid 1889 års början delas i två tingslag, omfattande det ena Svärdsjö, Sundborns, Vika, Knifva och Hosjö samt Kopparbergs och Aspeboda tingslag med gemensam tingsstad i Falun och det andra Stora Tuna och Gustafs samt Torsångs tingslag med gemensam tingsstad vid Stora Tuna kyrka; dels ock att Tvetå, Vista och Mo härads domsaga skall från och med tid, som af Kongl. Maj:t framdeles bestämmes, utgöra ett tingslag med tingsställe i Jönköping.

Kongl. Maj:t har medgifvit, dels att Albo härad må å länsfängelset i Kristianstad hafva tingsstad för ransakningar angående häktade personer och dels att samtliga tingslag inom Jemtlands östra domsaga, Offerdals, Hallens, Ovikens och Sunne tingslag inom Jemtlands vestra domsaga och Rödöns

Särskilda
tingsställen i
brottmål.

tingslag inom Jemtlands norra domsaga må för nämnda ändamål hafva gemensam tingsstad å länscellfängelset i Östersund.

Reglering af rikets indelning. Regleringen af oregelbundenheter i rikets indelning har blifvit fortsatt; och, hufvudsakligen på grund af förslag, som i sådant afseende framstälts i det den 9 Oktober 1882 afgifna komitébetänkande, hafva befintliga oregelbundenheter i den judiciella indelningen reglerats i 29 särskilda fall.

Om utarbetande af en samling af gällande föreskrifter rörande fångvården. På framställning af Fångvårdsstyrelsen har Kongl. Maj:t uppdragit åt nämnda styrelse att föranstalta om utarbetande af en samling af gällande författningar och andra föreskrifter rörande fångvården.

Arméns vapenöfningar.

Arméns vapenöfningar hafva år 1887 omfattat: vid de garnisonerade trupperna: öfningar för befäl och manskap under de vanliga exercistiderna, hvarjemte rekrytbildningen under hela eller större delen af året fortgått samt skolor afsedda för underbefälsbildningen varit i verksamhet under den del af året, som icke sammanfallit med exercistiden; derjemte hafva längre öfningsmarscher företagits af trupper ur Kongl. lifgardesbrigaden i ändamål dels att bibringa befäl och trupp ökad marschvana och fältduglighet, dels att i större omfattning, än hvad hittills kunnat ske, anställa praktiska försök rörande persedlar till infanteriets och kavalleriets fältutrustning;

vid indelta infanteriet och Vermlands fältjägarecorps: rekrytmöte i 50 dagar — vid de till tredje, fjerde och femte militärdistriktet hörande regementen och corpser i tvenne omgångar — förberedande korpralskola vid de till tredje, fjerde och femte militärdistriktet hörande regementen och corpser i 50 dagar, möte för de till staben hörande officerarne vid regementen och corpser i 4 dagar, befälsmöte för officerare och underofficerare i 13 dagar och för korpraler och vice korpraler i 10 dagar, möte för fältarbetens öfvande i 12 dagar, skjutmöte i 8 dagar, regementsmöte i 20 dagar samt korpralskola i 100 dagar;

vid indelta kavalleriet: rekryt- och remontmöte i 100 dagar — vid Skånska dragonregementet i tvenne omgångar — vid Lifregementets dragoncorps ett extra remontmöte och vid Skånska husarregementet ett remontmöte, båda i 100 dagar, hvarjemte äro sammandragna vid Skånska husarregementet ett rekryt- och remontmöte och vid Skånska dragonregementet ett remontmöte, båda afsedda att fortgå i 100 dagar och att afslutas under Februari månad 1888, möte för de till staben hörande officerare vid regementen och corpser i 4 dagar, befälsmöte för officerare i 15 dagar och för underofficerare, kor-

praler och vice korpraler i 10 dagar, möte för fältarbetens öfvande i 10 dagar, skjutmöte i 8 dagar, regementsmöte i 20 dagar och sqvadronsmöte till fot i 3 dagar;

vid beväringstrupperna: befälsmöte för officerare och underofficerare i 13 dagar samt för korpraler och vice korpraler i 10 dagar;

med beväringsmanskapet å fastlandet: första klassens beväringmöte: vid infanteriet och trängen i 21 dagar, vid kavalleriet, artilleriet och fortifikationsstrupperna i 36 dagar; andra klassens beväringmöte: vid infanteriet, kavalleriet, artilleriet och fortifikationstrupperna i 15 dagar;

med beväringsmanskapet på Gotland: första klassens beväringmöte i 30 dagar samt andra och tredje klassernas beväringmöten i 12 dagar.

Till infanterikorpralskolan å Karlsborg hafva varit beordrade 181 elever. Indelta arméns infanterikorpralskola.

Till infanterivolontärskolan å Karlsborg, som började den 20 Juli 1887 och kommer att fortgå till slutet af Maj månad 1888, äro beordrade 525 elever. Till kavalleriskolan å Ladugårdsgärdet, som fortgår under samma tid, äro beordrade 78 elever. Volontärskolor.

Fältöfningar hafva under sommaren varit anordnade för officerare af generalstaben och kavalleriet samt för officerare af alla vapen vid första, fjerde och femte militärdistriktet. Fältöfningar.

Ur första militärdistriktets infanteriregementen hafva utgått kommanderingar såsom garnisonsförstärkning i Karlskrona. Kommandering ur armén.

Till skjutskolan hafva såsom elever varit beordrade 59 officerare.

Till gymnastiska centralinstitutet äro såsom elever beordrade 29 officerare och 2 underofficerare, till ridskolan i kavallerikursen 15 officerare, till krigshögskolan 16 officerare samt till artilleri- och ingeniörhögskolan 8 officerare. Skolor för officerares och underofficerares utbildning.

Till deltagande i en utbildningskurs i fältarbeten vid fortifikationen hafva varit beordrade 14 officerare och 14 underofficerare.

Till deltagande i en utbildningskurs för utbildande af instruktörer i kavalleriets pioniertjenst hafva varit beordrade 11 officerare och 10 underofficerare.

Vid allmänna garnisonssjukhuset i Stockholm har en militärläkarekurs varit anordnad under omkring 3 månader, och hafva till genomgående af densamma varit beordrade 5 läkare. Militärläkarekurs.

Krigsskolan. Från krigsskolan hafva under år 1887 utexaminerats 65 elever och såsom elever dit beordrats 64 serjeanter ur arméns regementen och corpser.

Lärokurser i hofbeslagskonst. Till de kurser i hofbeslagskonst, som vid veterinärinstitutet i Stockholm och Alnarps landbruksinstitut togo sin början den 1 Oktober 1887 och komma att fortgå till slutet af Mars månad 1888, hafva beordrats 15 man ur kavalieriet, fortifikationen och trängbataljonen.

Lärokurser till utbildande af sjukvårdsmanskaf. Till de kurser, som till utbildande af sjukvårdssoldater den 1 Juli 1887 togo sin början och fortgingo under 4 månader vid garnisonssjukhusen i Stockholm och å Karlsborg, hafva varit beordrade 26 elever, och äro till de kurser, som för samma ändamål togo sin början den 1 November samma år och komma att fortgå till slutet af Februari 1888, beordrade 30 elever.

Generalstabens verksamhet. För generalstabens verksamhet månaderna Maj—December af år 1887 redogöres som följer:

Inom kommunikationsafdelningen hafva befintliga uppgifter beträffande utvecklingen af svenska jernvägsnätet jemte andra på kommunikationsväsendet inverkan de förhållanden fullständigats, hvarjemte dels en förut påbörjad koncentreringsplan för svenska armén under ny förutsättning i det närmaste fullbordats, dels arbetena å en påbörjad plan för trupptransporter på landets större insjöar fortsatts, äfvensom undersökningar verkstälts för utförande af en del förberedande åtgärder för jernvägars begagnande i större utsträckning för militära ändamål.

Å militärstatistiska afdelningen hafva arbetena fortgått enligt fastställd plan. Derjemte hafva statistiska arbeten utförts i och för bearbetning af de förteckningar öfver f. d. stammanskaf, som, i anledning af föreskriften i § 34 värnpligtslagen angående en del af f. d. stamanstälde värnpligtiges kvarstående i beväringen intill fyllda 32 år, i Landtförsvarsdepartementets kommandoexpedition blifvit upprättade.

Krigshistoriska afdelningen har fortfarande varit sysselsatt med förarbeten till en historia öfver krigen mot Ryssland och Danmark 1808—1809.

Ordandet af krigsarkivet har fortgått enligt den fastställda planen. Af originalhandlingar har arkivet dels genom köp, dels genom gåfvor förvärfvat åtskilliga band och bundtar samt kartor och planer, af hvilka senare en stor del till arkivet öfverlemnats såsom gåfva af Hans Maj:t Konungen. Afskrifter för arkivets räkning hafva dels inom, dels utom riket verkstälts.

Topografiska afdelningens arbeten hafva omfattat:

Astronomisk bestämning af polhöjd och azimuth vid en triangelpunkt inom första ordningens triangelnät i Vermland.

Triangelmätning af första ordningen i förening med trigonometrisk höjdmätning i en meridiankedja genom Vesterbottens lappmarker samt af andra ordningen likaledes i förening med trigonometrisk höjdmätning inom Vesterbottens län och å Dalsland.

Fältmätning i skalan 1:50,000 öfver ett område af 16,6 kvadratmil inom Gefleborgs län, hvarigenom fältmätningen blifvit fullbordad för kartbladet Söderhamn, samt fältmätning i samma eller större skalor för öfning af generalstabens aspiranter.

Höjdmätning: kontroll- och detaljafvägningar inom Gefleborgs län, hvarigenom erhållits det för kartbladet Söderhamn erforderliga antalet höjduppgifter, samt inom Vermlands län för de under utgifning varande ekonomiska häradskartornas förseende med höjdsiffror.

Revision på fältet, som endast afsett införande af under senare åren tillkomna jernvägar.

Af generalstabens karta öfver Sverige hafva bladen Skara och Rosenberg offentliggjorts.

Härförutom har vid afdelningen utförts rit- och heliogravyrarbeten för Norrbottens läns kartverk; och är en öfversigtskarta med tre blad af samma kartverk lagd under pressen.

För fästningsartilleriet hafva anskaffats 1 st. 16 cm. föreställare, 8 st. 12 cm. kanoner, 4 st. 12 cm. lavetter, 4 st. 12 cm. föreställare, 1 st. 12 cm. haubits jemte lavett och in alles 2,400 st. projektiler af olika slag, samt en del utredningspersedlar.

Fästningsartilleriet.

För positionsartilleriet hafva anskaffats 4 st. 12 cm. kanoner och 1,000 st. 12 cm. projektiler samt fullständig utredning för 3 st. 12 cm. batterier, hvarjemte en del ammunitionsvagnar äro under arbete.

Positionsartilleriet.

För fältartilleriet hafva anskaffats 54 st. 8 cm. kanoner, 33 st. 8 cm. lavetter, 33 st. 8 cm. föreställare samt 19,500 st. 8 cm. projektiler och 400 st. 7 cm. dylika.

Fältartilleriet.

Härjemte hafva fordon ändrats och utredning anskaffats för 3 st. hela och 2 st. halfva artilleriammunitionskolonner samt 2 st. infanteriammunitionskolonner äfvensom rid-, anspanss- och stallpersedlar tillverkats för 4 batterier samt tillbehör till fordon och öfrig utredning för 5 batterier.

För samtliga dessa leveranser hafva endast bruk och verkstäder inom riket varit anlitate.

Till fältartilleriet hafva dessutom anskaffats 6 st. 7,5 cm. kanoner från etablissementet Cail i Paris.

10 *Berättelse om hvad i rikets styrelse sedan sista riksdags sammanträde sig tilldragit.*

- Krut. Från Torsebro krutfabrik är levererad 16,000 kg. 6—10 mm. krut och från Åkers krutbruk 18,000 kg. 5 mm. krut.
- Patrontill-
verkning m. m. Vid ammunitionsfabriken utgör patrontillverkningen:
3,000,000 st. skarpa patroner till 1867 års gevär.
2,712,000 » lösa » » » » »
25,000 » blinda » » » » »
- Vid fabriken har derjemte för artilleriets behof tillverkats rör af olika slag äfvensom blykulor m. m.
- Hos firman Em. & L. Nagant i Liège äro under arbete 2,600 st. 7,5 mm. revolverar och 360,000 st. 7,5 mm. revolverpatroner, hvarjemte från Schweizerische Industrie Gesellschaft hafva levererats 100,000 st. skarpa 8 mm. patroner.
- Gevärstill-
verkning m. m. Vid Carl Gustafs stads gevärsfaktori hafva tillverkats delar till 1867 års gevär, rökroppar och tändspetsar för ammunitionsfabriken, qvadranter med fodral, jerndelar till rid- och anspansspersedlar för artilleriet samt ny målskjutningsutredning för armén, hvarförutom 270 st. 1867 års gevär och 30 st. 1870 års karbiner förändrats till 8 mm. försöksvapen och 1,470 st. 1864—1868 års gevär äro under förändring till karbiner för kavalleriet.
- Byggnads-
arbeten. På Salbohed har ett gevärsförråd blifvit uppfördt för Vestmanlands regemente och på Hultsfred en smedja för Kalmar regemente samt på Revinge ett ammunitionsförråd och en smedja för Södra Skånska infanteriregementet.
- Karlsborgs
fästning. Nybyggnadsarbetet å Karlsborgs fästning har enligt fastställd arbetsplan bedrifvits å kontereskarpen framför linien I, hvarigenom hela den murklädda delen af hufvudgravens ytterbrant nu är fullbordad, hvarjemte jordfyllningen i fältvallen så fortgått att densamma är färdigbildad och gazonerad kring vapenplatsen N:o 1 samt nära halfärdig i rundningen mellan linierne I och II.
- Vidare har påmurningen å slutvärnets hvalf ytterligare fortsatts och afslutats på östra delen af denna byggnad samt jordtäckningen af densamma upplagts till ungefär en tredjedel, hvarjemte arbetena å slutvärnsplanets ordnande påbörjats.
- Gotland. Arbetena å den af kronan inköpta f. d. mekaniska verkstaden i Visby för densammas inredande till etablissement för Gotlands artillericorps hafva påbörjats och skola jemlikt derom afslutadt kontrakt vara färdiga den 1 September 1888.
- Stockholms
skärgård. Å det år 1885 påbörjade batteriet å Vermdöns vestra ända återstå endast några mindre afslutnings- och städningsarbeten och hafva arbetena å batteriet

litt. A nära Rindö redutt så fortskridit, att batteriet kan anses vara till tre fjerdedelar färdigt.

De för trängbataljonen uppförda nya byggnader å Marieberg hafva fullbordats och blifvit till bataljonen öfverlemnade, hvarjemte arbeten å kasernområdets planering och uppförandet af ett vagnsskjul m. m. påbörjats. Stockholm.

Af fotgardesregementenas nya kasernbyggnader hafva vestra etablissemmentets östra flygel och arrestbyggnad i det närmaste fullbordats, och samma etablissemments öfriga byggnader kommit under tak, hvarjemte planerings- och grundläggningsarbetena för östra etablissemmentet äro till största delen utförda samt afoppsledningarna för båda etablissemmenten påbörjade, äfvensom sprängningen för de etablissemmenten närmast omgifvande gator blifvit nära fullbordad. De för ett fullständigt ordnande af vestra etablissemmentets kasernområde erforderliga kompletteringsarbetena äro påbörjade.

Å pontonierbataljonens öfningsplats å Laxön i Dalelven har uppförts en flyttbar köks- och matsalsbyggnad.

I fortifikationsstabens öfningar, som pågått i trakten mellan Enköping—Strengnäs—Södertelje samt utmed hufvudvägen längs södra Mälarestrand, hafva deltagit 5 officerare och 1 underofficer. Fortifikationstruppernas öfningar hafva bedrivits efter samma plan som förlidet år. Från infanteriet hafva 14 officerare och 14 underofficerare vid fortifikationstrupperna genomgått en utbildningskurs i fältarbeten. Fortifikationspersonalens öfningar.

Å Karlsborg är en brefdufvestation på försök upprättad, hvarest träning af dufvor pågått å ett par olika flyglinier. Brefdufvestation.

Arbetena å krigsbryggekipagets N:o 3 nytillverkning äfvensom å slutkompletteringen af ekipagen N:is 1 och 2 hafva fortgått och blifva under år 1888 afslutade, och äro samtliga dessa arbeten till större delen utförda af fortifikationstrupperna i egna verkstäder. Krigsbryggematerielen.

Kompletteringen af fälttelegrafmaterielen fortgår. Fälttelegrafmateriel.

Verktyg hafva anskaffats till arméns fasta skanstygsförråd för 1,000 man å Karlsborg, 1,000 man i Stockholm och 500 man å Gotland, hvarjemte anordningar vidtagits för uppsättande af ytterligare ett förråd för 1,000 man å Frösön. Skanstygsmateriel.

Derjemte hafva för fortifikationstruppernas behof anskaffats 729 st. s. k. skanstyg eller bärbara verktyg, tillhörande dessa trupper personliga fältut-

rustning, hvarjemte ytterligare omkring 250 st. dylika skanstyg komma att anskaffas.

Kronobageriet. En ny organisation af kronobageriet i Stockholm har blifvit beslutad och träd i verksamhet.

Skarpskytte-
väsendet. Ett antal skytteföreningar och skyttegillen inom olika delar af riket hafva tilldelats understöd för anordnande af skjutbanor m. m. Åtskilliga hitills varande skarpskytteföreningar hafva anmält att de förändrats till skyttegillen.

Veterinär-
staten. Åtgärder hafva vidtagits för genomförande af den beslutade nya organisationen af arméns veterinärstat.

Rotering. Åtskilliga af Kammarkollegium gifna utslag angående rotering af hemman och lägenheter hafva enligt gällande föreskrifter blifvit Kongl. Maj:ts pröfning underställda, och har Kongl. Maj:t låtit vid de underställda utslagen bero.

Utfärdade
författningar. På föredragning af chefen för Landtförsvarsdepartementet hafva följande författningar af Kongl. Maj:t utfärdats:

den 23 September: förordning angående bildande vid armén af en reserv af befäl och underbefäl med vederlikar; beklädnadsreglemente att under fred tillämpas vid indelta armén, Vermlands fältjägarecorps, Gotlands infanteriregemente, beväringens bataljonerna och beväringen; kungörelse angående förändrad lydelse af 20 § i Kongl. reglementet angående besörjandet af den ekonomiska förvaltningen vid indelta arméns regementen, Vermlands fältjägarecorps och allmänna beväringens manskapet under fred den 9 April 1880; och kungörelse om förändrad lydelse af 8 och 9 §§ i Kongl. förordningen angående arméns intendenturcorps den 9 April 1880; *den 11 November:* kungörelse angående förändrad lydelse af § 109 i Kongl. förordningen den 6 December 1886 angående inskrifning och redovisning af värnpligtige samt deras tjenstgöring m. m.; samt *den 2 December:* kungörelse angående krigsmannaedens afskaffande.

Utrikes an-
stälde eller
kommende-
rade office-
rare. Förutom förutvarande, i utländsk örlogstjenst anstälde 3 officerare har under hösten år 1887 ytterligare 1 officer erhållit anställning i sådan tjenst, hvarjemte 1 officer varit utsänd till Tyskland, för att profva och besigtiga de hos en fabriksfirma derstädes för flottans räkning beställda elektriska kablar m. m.

Under senaste med den 30 September 1887 tilländalupna undervisnings- och öfningsår hafva följande flottans fartyg varit använda: korvetten Saga vid pass 4 månader för öfvande af sjökrigsskolans kadetter, korvetten Norrköping under lika lång tid för öfning af manskapet vid Karlskrona stations exercisskola samt för pröfning af aspiranter till sjökrigsskolan, korvetten Eugenie likaledes under 4 månader för öfvande af manskapet vid Stockholms stations exercisskola, tre briggar under enahanda tid för skeppsgossarnes öfning. Skjutskolans afdelning, förlagd i Karlskrona skärgård, har under en tid af 2 månader öfvats ombord å skolfartyget Stockholm samt å två kanonbåtar. För minafdelningen, som likaledes varit förlagd i Karlskrona skärgård och hvars öfningar pågått i ungefär 3 månader, hafva användts logementsfartyget af Chapman, två stångminbåtar jemte erforderligt antal roddbåtar och prämar; hvarjemte två kanonbåtar och två stångminbåtar varit under en tid af $1\frac{1}{2}$ månad ställda till vederbörande stationsbefälhafvares förfogande för utförande af skjut- och minöfningar vid flottans stationer, samt skolfartyget Stockholm och korvetten Eugenie användts såsom logementsfartyg för de flottan tilldelade värnpligtige.

Flottans öfningar och undervisningsverk.

Under Augusti månad har en eskader — bestående af ångfartyget Valkyrian, såsom chefsfartyg, pansarbåten Svea, sex 1:a klassens kanonbåtar jemte fyra 1:a klassens minbåtar, tre 2:a klassens kanonbåtar med minöfningsfartyget Ran och fyra 2:a klassens minbåtar — varit sammandragen för att utföra krigsöfningar och minbåtsanfall m. m. i Stockholms och Öregrunds skärgårdar. Chefsfartyget Drott har under en tid af $2\frac{1}{2}$ månader användts för expedition till rikets vestkust och Öresund och en kanonbåt är för närvarande stationerad vid nämnda kust för att bispringa nödställda fartyg, fiskarbåtar m. m. samt för ordningens uppehållande under pågående sillfiske. Ångkorvetterna Freja och Balder äro utsända, den förstnämnda till Vestindiska farvattnen och Medelhafvet samt den senare till Afrikas vestkust, och pågå expeditionerna med dessa fartyg ännu.

Vid början af läsåret 1886—1887 utgjorde antalet kadetter vid sjökrigsskolan 64, af hvilka 3 under Oktober månad 1887 utexaminerats och befordrats till officerare i Kongl. flottan och 1 i Kongl. flottans reserv. Sju kadetter hafva under läsåret blifvit på målsmäns begäran entledigade från skolan och 12 ynglingar vunnit inträde i densamma, hvars lärjungeantal nu utgör 65.

I skeppsgosseskolan har undervisning meddelats åt 239 skeppsgossar, af hvilka 34 blifvit utexaminerade och 12 af annan orsak afgått från skolan.

Vid exercisskolan i Karlskrona hafva 394 man och vid exercisskolan i Stockholm 328 man åtnjutit undervisning, af hvilka vid förstnämnda station 232 man och vid sistnämnda station 260 man blifvit approberade. Dessutom hafva vid Karlskrona station 5 underlöjtnanter genomgått samma skolas befälsklass.

Uti underbefälsskolan i Karlskrona har undervisning meddelats åt 73 man, deraf 55 man blifvit approberade. Vid Stockholms stations underbefälsskola hafva undervisats 36 man, af hvilka 32 approberats.

Vid minskolan i Karlskrona hafva 5 officerare, 6 underofficerare och 16 man af gemenskapen undervisats. Af dessa hafva samtliga approberats med undantag af 2 man af gemenskapen. Vid Stockholms station hafva 3 officerare och 17 man af gemenskapen genomgått dervarande minskola och samtliga blifvit approberade.

Navigationsskolorna.

Vid rikets navigationsskolor hafva under läsåret 1886—1887 varit inskrifne i navigationsafdelningen 314 elever, af hvilka 161 utexaminerats såsom styrmän och 91 såsom sjökaptener samt i maskinistafdelningen 198 elever, hvaraf blifvit vid examen godkända 55 i maskinistklassen, 14 i öfvermaskinistklassen, 109 i ångfartygsbefälhafvareklassen och 2 i lokomotivförareklassen. Dessutom hafva, utan att hafva varit såsom elever i skolorna inskrifna, 12 aflagt godkänd examen i styrmans- och 5 i sjökaptensklassen samt 6 i maskinist-, 1 i öfvermaskinist- och 60 i ångfartygsbefälhafvareklassen. Vid den med navigationsskolan i Göteborg förenade skeppsbyggeriafdelningen hafva 7 elever intagits i verkmästare- och 10 i byggmästareklassen, af hvilka 3 i sistnämnda klass blifvit utexaminerade.

Fartygs-, hus- och andra byggnader.

Vid *Karlskrona* station hafva de för pansarbåten *Sveas* inredning och försättning i fullständigt skick erforderliga arbeten afslutats. Ångkorvetten *Balder* har blifvit försedd med nya pannor, tillverkade vid *Bergsunds* mekaniska verkstad. Å kanonbåten *Blenda* hafva åtskilliga ändringar vidtagits i inredningen i och för fartygets användande såsom depötfartyg för minbåtar. Minförrådshuset samt byggnaden för elektriska lysapparater äro till det yttre fullbordade, men inredningen af sistnämnda byggnad återstår. Jernvägsanläggningen mellan *Karlskrona* jernvägsstation och flottans varf är afslutad och planering omkring densamma pågår. Spårvägsnätet inom varfvet har blifvit ytterligare utsträckt och arbeten utförda för vattenledningens underhåll och vidare utsträckning.

Arbetena på de vid *Stockholms* station under byggnad varande minbåtarna af 2:a klassen *Bygve* och *Bylgia* äfvensom på nya minbåtsskjulet samt dervarande slip hafva pågått, hvarjemte en del arbeten utförts i och för upprensningen af farlederna till *Fårösund*, hvilket sistnämnda arbete nu är fullbordadt. Dessutom hafva vid begge stationerna erforderliga reparationer å fartyg, hus och byggnader m. m. samt af lotsverkets och sjökarteverkets fartyg blifvit verkstälde.

Vid *Motala* mekaniska verkstad har nybyggnaden af pansarbåten *Göta* börjat samt från *Kockums* mekaniska verkstad levererats lavettaget till pansarbåten *Sveas* 25 cm. och 15 cm. kanoner, tornvridningsmaskineriet till samma fartyg samt 10 st. lavettage till fregatten *Vanadis*. Från *J. E. Eriksons* meka-

niska verkstad i Stockholm hafva levererats maskiner och ledningar till elektrisk belysning äfvensom luftkompressionspumpar till pansarbåten Svea.

Under år 1887 hafva för flottans räkning anskaffats: sex 12 cm. kanoner, fem 8 cm. kanoner, två 38 mm. maskinkanoner, sex tubkanoner och sex kul-sprutor, äfvensom 34 lavettage samt 2,124 st. projektiler till kanoner af olika kalibrar. Af patroner hafva anskaffats 90,400 st., deribland 60,000 st. skarpa revolverpatroner och 20,000 st. tändpatroner, samt af krut 13,000 kg. brunt prismatiskt och 12,158 kg. 15 mm. krut.

Artilleri-
materiel, pro-
jektiler m. m.

I Stockholms läns norra skärgård hafva sjömätningarne fortsatts från Länsösund söder om Östhammar samt Söderö sydöstra udde, Ormö, Garpen och Understen nordvart hän öfver Granfjärden vid Östhammar samt till Sladdarö Söderbodsviken vid östra sidan af Gräsön, Gåsgrunden och öfver Norrskär nord-vest om Understen, omfattande en areal af 3,5 geografiska kvadratmil. Granskning och komplettering af kartorna öfver Hallands och Bohus läns kuster och skärgårdar har utförts från Nidingen, utanför Kungsbackafjorden, till Väderöarne utanför Fjellbacka.

Sjökarteverket.

Under år 1887 äro i koppar färdiggraverade en specialkarta öfver södra delen af Stockholms skärgård i skalan 1 : 100,000 och en specialkarta öfver Öresund i skalan 1 : 120,000, hvarjemte 10 förtoningsplåtar till en ny upplaga af seglingsbeskrifningen »Den svenske lotsen» blifvit etsade i koppar. Under arbete äro en kustkarta öfver vestra delen af Finska viken i skalan 1 : 200,000 och en passkarta öfver Finska viken i skalan 1 : 350,000. I sjökarteverkets koppartryckeri hafva under året blifvit tryckta 6,577 sjökort, 650 tilläggsblad och 4,115 militärspecialkartor.

Någon tillökning i antalet af de under nautisk-meteorologiska byrån lydande observationsstationer har under år 1887 icke egt rum, utan utgöras dessa fortfarande af 20 stationer för fullständiga meteorologiska observationer; 20 för nederbördsräkning och 16 för hydrografiska iakttagelser, af hvilka sistnämnde 9 äro fyrfartyg. En kontroll- och försöksanstalt för vattenhöjdmätning har blifvit uppförd å Skeppsholmen härstädes. Med anledning af den under en längre tid i Augusti månad 1887 rådande ovanligt starka inström från saltsjön till Mälaren hafva nödiga observationer blifvit gjorda för utrönande huru långt in i Mälaren en sådan ström kan göra sig märkbar såväl på botten som på ytan.

Nautisk-
meteorologi-
ska byrån.

Till byrån hafva, i likhet med föregående år, blifvit inlemnade meteorologiska observationsjournaler, förda ombord å dels örlogs-, dels handelsfartyg och hafva dessa journaler, sedan de utdrag, som ansetts vara af vigt för byrån, blifvit derur tagna, öfverlemnats till meteorologiska institutet i Utrecht.

Byråns bokförråd och samling af kartor hafva äfven under år 1887 vunnit tillökning genom flere värdefulla, dels inköpta, dels såsom gåfvor öfverlemnade arbeten.

Lotsverket. Den under år 1886 påbörjade fyrbyggnaden å Stora Karlsö vid Gotlands vestra kust har under året fullbordats och den nya fyren, med gruppblänkkapparat af 3:e ordningen, blifvit tänd.

I öfrigt hafva på kronans bekostnad fyra blifvit uppbyggda på Ternö i Blekinge skärgård i stället för en å annat ställe på samma ö förut befintlig fiskarefyr, äfvensom ledfyra å holmarne Alen, Logen och Lundö i Östergötlands skärgård. Vid Närs fyr på Gotland har anordnats en mindre ledfyr för belysning af ankarsättningen i Ljugarns hamn.

Måseskärs fyr i Bohus län har förändrats från fast röd fyr till hvit gruppblänkfyr. Fyranne på Simpnäsklubb, Furön och Skanör hafva erhållit förstärkt sken, hvarjemte några andra fyra blifvit mer eller mindre förändrade.

På kommuners eller enskild bekostnad hafva anordnats en hamnfyr och två ledfyra vid Gefle, två fiskefyra på Sandskär i Torneå skärgård, två fiskefyra på Storrebben i Pite skärgård samt nya hamnlyktor i Cimrishamn och Helsingborg. Jemväl några på enskild bekostnad underhållna fyra hafva under året undergått förändringar.

Tillfälliga hamnfyra hafva med vederbörligt tillstånd hållits tända vid Halmstad, Vikhögs fiskeläge vid Öresund samt i Kallerö hamn i Roslagen.

En mistsiren, drifven af ånga, har uppstälts vid Hallands Väderö fyrplats, hvarjemte en mindre mistlur blifvit anordnad å Svartklubben vid Ålands haf.

På Landskrona stads bekostnad har en klockboj blifvit utlagd å Larvarabbens ref i Öresund.

Nya farleder hafva utprickats till Galtströms bruks hamnplats vid Bottniska viken, till Ånga hamn i Södermanland samt för 7,1 meter djupgående fartyg till Oskarshamn.

Ett nytt ångfyrskipp af jern med öfverbygdt däck har blifvit byggt vid privat verkstad och är för närvarande under inredning.

Allmänna
författningar.

Under år 1887 hafva följande allmänna författningar blifvit uppå chefens för Sjöförvarsdepartementet föredragning utfärdade, nemligen: *den 4 Maj* angående vissa ändringar i stadgan för sjökrigsskolan den 27 Oktober 1882; *den 13 Juli* angående båtsmanshållets sättande på vakans; angående antagning af manskap vid sjömanscorpsens värfvade stam; angående utbildande af reservbefäl för flottan samt angående åtgärder till underlättande af en del flottan tillhörande värnpligtiges inställelse till vapenöfning; *den 4 Oktober* angående ersättning för sjöbeväringens inställelse till vapenöfning samt *den 18 November* angående den tid, inom hvilken anmälan till vakanssättning vid båtsmanshållet skall ega rum.

Äfven under år 1887 hafva åtskilliga hemman i Vesterbottens län blifvit Roteri-
ng. roterade samt de öfver roteringen af Kammarkollegium utfärdade utslag underställda Kongl. Maj:ts nådiga pröfning; och har Kongl. Maj:t vid utslagen låtit bero.

I likhet med föregående år var väderleken äfven under våren 1887 i de Jordbruket. flesta delar af landet ganska gynsam för växtligheten, och åkerjorden befann sig efter vinterns slut nästan öfverallt i ett för vårbruket synnerligen tjenligt skick. Försommaren åter utmärkte sig i allmänhet genom blåst, kyla och torka, hvilken senare i synnerhet i rikets sydliga och vestliga delar var mycket intensiv och ihållande. Emellertid utvecklade sig höstsäden väl och lemnade en skörd, som nästan öfver hela riket beräknas såsom såväl till kvantitet som kvalitet varande öfver medelmåttan.

Vårsäden gaf i den östra delen af södra och mellersta Sverige samt i södra Norrland äfvenledes i allmänhet tillfredsställande afkastning, men hämmades till sin utveckling i de vestra länen betydligt af sommarens torka och lemnade i dessa delar af landet mindre god skörd.

Gräs och andra foderväxter tillbakasattes i rikets flesta delar af försommarens torka och kyla, hvadan de lemnade en skörd, som till kvantiteten i allmänhet, och mångenstädes betydligt, understeg medelmåttan, men, med undantag för de nordligaste länen, till följd af gynsamt bergningsväder blef till kvaliteten utmärkt. Höttillgången anses därför allmänt vara knapp, hvilket likväl i någon mån motväges af höets goda beskaffenhet och den flerstädes rikliga halmskörden.

Potatisen har, med undantag för Gotland och Blekinge, lemnat god skörd af i allmänhet utmärkt beskaffenhet och äfven afkastningen af öfriga rotfrukter anses hafva utfallit öfver medelmåttan.

Till hussløjdens befordran hafva under år 1887 vidtagits likartade åtgärder som under de närmast föregående åren. Sålunda hafva hushållnings-sällskapen dels sträfvat för ett allt allännare införande af slöjdundervisning i folkskolorna, dels genom inrättandet och understödjandet af särskilda slöjdskolor sökt sprida undervisning uti samt väcka intresse för slöjden. Sällskapen hafva äfven i flera fall genom kringresande lärare låtit meddela undervisning i speciella slöjdgrenar, för hvilket ändamål äfven åtskilliga fasta skolor varit inrättade. För befordrande af lärarebildningen hafva folkskolelärare och andra slöjdlärarekandidater blifvit satta i tillfälle att begagna särskilda för ändamålet inrättade läroanstalter, hvarförutom de af staten an-

Hussløjden.

stälde slöjdläroanordnat åtskilliga lärokurser i samma syfte. Slöjdundervisningsanstalterna hafva blifvit inspekterade dels af sistnämnde lärare, dels af särskilde utaf hushållningssällskapen antagne inspektörer. De anslag af statsmedel, som under året blifvit för husslöjdens befordran utdelade till hushållningssällskapen, hafva utgjort 18,000 kronor, hvarjemte sällskapen och i flera fall äfven landstingen för ändamålet anvisat jemförelsevis betydliga belopp.

Kemiska
stationerna.

De i Skara, Halmstad, Kalmar, Vesterås, Örebro, Hernösand och Jönköping med bidrag af statsmedel inrättade och underhållna kemiska stationerna för jordbrukets och näringarnas behof hafva under år 1887 varit i oafbruten verksamhet.

Frökontroll-
anstalter.

Sedan Kongl. Maj:t den 12 November 1886 utfärdat reglemente för de frökontrollanstalter, hvilka af hushållningssällskap eller landsting, hvart för sig eller båda i förening, inrättas med understöd af det utaf Riksdagen för år 1887 beviljade extra anslag af 10,000 kronor, hafva följande 17 dels redan förut bestående, dels nyinrättade frökontrollanstalter deraf kommit i åtnjutande, nemligen i Stockholm, Upsala, Linköping, Jönköping, Kalmar, Kristianstad, Lund, Nydala i Hallands län, Borås, Venersborg, Skara, Örebro, Vesterås, Falun, Gefle, Hernösand samt Ope i Jemtlands län.

Fiskeri-
näringen.

I bohuslänska skärgården har, under det sedan ingången af November månad 1887 pågående sillfisket, tillgången på sill fortfarande varit riklig och densamma till en ej ringa del varit af saltningsvärd beskaffenhet, hvarjemte, såsom vanligt, betydliga kvantiteter färsk sill derifrån med jernvägarna försändts kring landet samt en del exporterats till Danmark, Tyskland, England med flera länder. Tillförseln af färsk sill under vintern har jemte det billiga priset på norsk sill och andra medverkande orsaker kämbart inverkat på Östersjöfisket och framkallat ett betydligt prisfall på detta fiskes förnämsta produkt eller den saltade strömmingen, på hvilken tillgången under året synes i allmänhet hafva varit medelmåttig. Åtgärden att genom undervisning i förbättrad saltning af strömming och utdelning af pris för välsaltad sådan införa en förbättrad beredning af strömmingen hafva under året fortgått inom Stockholms och Vesternorrlands län samt framkallat ökadt antal i pristäfflingen deltagande. Sillfisket i Öresund och vid skånska kusten har varit mycket ringa, medan detsamma i Kattegat vid Hallandskusten utfallit bättre och varit fullt medelmåttigt. Detsamma har varit förhållandet med laxfisket i elfvarna, såvidt uppgifter derom inkommit. Det för några år sedan rika laxfisket i sjön Venern har deremot likasom föregående år varit dåligt,

tvifvelsutän delvis till följd af för ifrigt bedrifvet fiske. I allmänhet torde insjöfisket kunna sägas hafva utfallit medelmåttigt.

Kongl. Maj:t har utfärdat nya stadgar den 28 Oktober 1887 för Hallands läns hushållningssällskap och den 16 December samma år för Vesterbottens läns hushållningssällskap.

Nya stadgar för hushållningssällskap.

Flyinge stuteriinnrättning har, jemlikt nådiga brefvet den 3 Juni 1887, under året förändrats till blott hingstdepot.

Stuteri-väsendet.

För depoternas räkning hafva inköpts 2 äldre hingstar, 7 unghingstar och 14 hingstföl.

Vid de under år 1887 hållna besigtningmöten för prisbelönande af hästar hafva fastställda pris blifvit utdelade för 1,926 hästar, nemligen 235 beskillare, 384 fölston och 1,307 unghästar, förutom de hästar, som af vederbörande nämnder prisbelönats med dertill af landsting och hushållningssällskap särskildt anslagna medel.

Den ekonomiska kartläggningen har under år 1887 fortsatts inom Nordmarks, Jösse och Fryksdals härad af Vermlands län till en omfattning af något öfver 19 kvadratomil, hvarjemte en stomkarta i skalan 1 : 20,000 blifvit sammansatt öfver Gotlands län, omfattande en areal af något öfver 31 kvadratomil.

Det allmänna ekonomiska kartverket.

Sedan Vermlands läns landsting och hushållningssällskap anvisat medel för utgifning i tryck af ekonomiska häradskartor öfver länet, hafva de för sådan utgifning nödiga redaktionsarbeten utförts till den omfattning, att kartorna öfver Karlstads och Väse härad jemte tillhörande beskrifningar i tryck utgifvits, hvarjemte gravyr af kartorna öfver Visnums, Ölme, Grums och Kils härad pågår.

För Norrbottens läns ekonomiska kartverk hafva arbetena å fältet omfattat terrängmätningar dels i skalan 1 : 50,000, dels i skalan 1 : 100,000 i och för plankartornas komplettering med höjdbeteckning jemte höjdsiffror samt fortgått inom Arjeplogs socken öfver en ytvidd af 71 kvadratomil.

Norrbottens ekonomiska kartverk.

Sedan Kongl. Maj:t den 10 December 1886 fastställt plan för utgifningen i tryck af kartverket öfver Norrbottens län, hafva de härför nödiga och sedan början af år 1887 fortgående redaktions- och ritarbeten så fortskridit, att en öfversigtskarta och tre kartblad kunnat läggas under pressen samt ytterligare sju blad mer eller mindre fullständigt bearbetats.

Under sommaren år 1887 hafva geologiska undersökningar utförts i skalan 1 : 50,000 inom Upsala, Stockholms, Hallands och Kristianstads län

Geologiska undersökningarna.

öfver en yta af 6 kvadratmil och i skalan 1 : 100,000 inom Jönköpings, Kalmar, Blekinge, Hallands samt Göteborgs och Bohus län öfver en yta af 13,2 kvadratmil.

I Jemtlands, Vesternorrlands, Blekinge, Hallands samt Göteborgs och Bohus län hafva tillika s. k. praktiskt-geologiska arbeten bedrifvits.

Öfversigtsresor, speciella arbeten för mossundersökningar, insamling af försteningar m. m. hafva jemväl blifvit utförda.

Författningar i
hvarjehanda
ännen.

Kongl. Maj:t har, på föredragning af chefen för Civildepartementet, efter senaste Riksdags sammanträde utfärdat:

den 3 Juni skrifvelse till Stuteriöfverstyrelsen angående Flyinge stuteris förändring till blott hingstdepot; *den 11 Juni* förnyadt reglemente för de med statsmedel understödda lägre landbruksskolor; *den 17 Juni* kungörelse angående Amerikas förenta staters tillträde till unionen för skydd af den industriella eganderätten; *den 27 Juni* skrifvelse till Öfverståthållarembetet angående åläggande för polisdomaren i Stockholm att handhafva vissa i värnpligtelagen af den 5 Juni 1885 föreskrifna göromål; *den 4 Juli* skrifvelse till Statskontoret angående nedsättning af räntan å lån från manufakturöfverlagslånefonden; *den 13 Juli* kungörelse angående anslag till frökontrollanstalter; *samma dag* kungörelse angående anslag till landtmannaskolor; *samma dag* skrifvelse till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Malmöhus och Kristianstads län angående undantag från bestämmelserna i nådiga cirkuläret den 21 Mars 1879 rörande beskaffenheten af de åkdon, som vid skjutsanstalt skola tillhandahållas; *samma dag* skrifvelse till Kommerskollegium angående afskaffande af åtskilliga eder; *samma dag* kungörelse angående ändring i § 7 mäklareordningen den 25 Oktober 1872; *samma dag* kungörelse angående ändring i § 7 af skeppsklarerareordningen den 8 Maj 1874; *samma dag* kungörelse angående ändring af § 10 i instruktionen för läns-, distrikts- och andra civila veterinärer af den 2 November 1877; *den 16 September* kungörelse angående skyldighet för kronofogde att till kommunalnämnd med posten öfversända indrifna kommunalutskylder; *den 23 September* förordning angående hvad iakttagas bör till förekommande och hämnande af smittosamma sjukdomar bland husdjuren; *samma dag* förordning om ändring af vissa §§ i förordningen den 18 Juni 1864 angående utvidgad näringsfrihet; *den 4 Oktober* skrifvelse till Landtbruksakademiens förvaltningskomité angående anstånd med tillämpning af nådiga reglementet för de med statsmedel understödda lägre landbruksskolor den 11 Juni 1887; *den 22 Oktober* skrifvelse till Öfverståthållarembetet angående ytterligare nedsättning i räntefoten å medel insatta hos Förmyndarekammaren i Stockholm; *den 28 Oktober* kungörelse angående tillämpning på sjukdomen svinpest af bestämmelserna i förordningen den 19 April 1875 angående hvad iakttagas bör till förekommande och hämnande af smittosamma sjukdomar bland

husdjuren; *den 3 November* kungörelse rörande ytterligare föreskrifter i anledning af de inom riket inträffade fall af svinpest; *den 4 November* kungörelse om handelsregistrens förande m. m.; *den 5 December* kungörelse med ytterligare föreskrifter i anledning af de inom riket inträffade fall af svinpest; *samma dag* kungörelse angående förbud mot införsel till riket af svinkreatur från land, smittadt af svinpest; *den 16 December* kungörelse angående ändrad lydelse af 11 § i förnyade nådiga förordningen angående expeditionslösen den 7 December 1883; *den 22 December* kungörelse angående användningen och redovisningen af afgifter för registrering af firma och prokura; *samma dag* kungörelse angående rätt att återfå till statsdepartement eller förvaltande myndighet ingifna handlingar; *den 31 December* kungörelse angående ändring i nådiga reglementet för sjömanshusen i riket den 4 Mars 1870; *samma dag* kungörelse angående förbud tills vidare mot införsel från Danmark af saltadt fläsk.

Sedan chefen för Civildepartementet den 12 Februari 1887 utfärdat cirkulär till samtliga lifränte- och kapitalförsäkringsanstalter inom riket, angående fastställande af formulär för de uppgifter, som, jemlikt 2 § af nådiga kungörelsen angående anordnande af tillsyn å inländska försäkringsanstalter den 22 Oktober 1886, skola af nämnda anstalter meddelas, har Departementschefen den 31 December 1887 utfärdat cirkulär till öfriga försäkringsanstalter inom riket angående fastställande af formulär för de uppgifter, som skola af dem jemlikt nämnda nådiga kungörelse meddelas. Sistnämnda formulär afse lifförsäkringsaktiebolag, brandförsäkringsaktiebolag, aktiebolag, som drifva både brand- och lifförsäkring, olycksfallförsäkringsaktiebolag, sjöförsäkringsaktiebolag samt försäkringsanstalter, grundade på ömsesidighet (uttaxering), nemligen för lifförsäkring, brandförsäkring, sjöförsäkring, kreatursförsäkring och hagelskadeförsäkring. Äfven för de uppgifter, som skola af syssloman för utländsk försäkringsanstalt aflemnas, äro formulär den 31 December 1887 fastställda.

Kontrollen
öfver försäkringsanstalterna.

Kongl. Maj:t har, på Civildepartementets föredragning, den 27 Juni 1887 uppdragit åt särskilda personer att utarbета förslag till föreskrifter i fråga om upphandlingar, leveranser och entreprenader för statens räkning, samt den 9 September 1887 tillsatt en komité med uppdrag att, efter utredning af verkningarna utaf de under senare tider vidtagna fraktnedsättningar å statens jernvägar och efter revision af nu gällande taxa för transporter å dessa jernvägar, föreslå de hufvudgrunder, som med hänsyn till såväl trafikanternas intressen som den afkastningsförmåga statsjernvägarne skäligen böra ega samt öfriga intressen, som beröras af fraktsatserna, böra vid trafiktaxans upprättande genomföras.

Komitée.

Reglering af länsmansdistrikt. Den 13 Juli 1887 har Kongl. Maj:t förordnat, att Ströms länsmansdistrikt af Jemtlands län skall delas i två länsmansdistrikt, nemligen Ströms distrikt, omfattande den till nuvarande distriktet hörande del af Ströms socken äfvensom Alanäs socken, samt Frostvikens distrikt, innefattande Frostvikens socken med Frostvikens lappförsamling.

Fastställda regleringsplaner. Kongl. Maj:t har fastställt regleringsplaner för Hudiksvalls stads område invid Hornån samt för vissa delar af Ljungby köping, af Örebro stad och af Kungsholmen i Stockholm.

Angående tilllämpning på visst område på landet af ordningsstadgan, byggnadsstadgan och brandstadgan för rikets städer. Kongl. Maj:t har förordnat, att ordningsstadgan för rikets städer skall tillämpas vid köpingen Sundbyberg; att 13 § i nämnda ordningsstadga skall tillämpas inom Örgryte kommun invid Göteborg, å det s. k. Frännarps Fure i Snötorps socken invid Halmstad och trakten deromkring, å lägenheten Odenslund vid Östersund och å vissa områden invid Arboga; att ordningsstadgan, byggnadsstadgan och brandstadgan för rikets städer skola tillämpas å Hvetlanda bysamhälle i Jönköpings län; samt att byggnads- och brandstadgan för rikets städer skola tillämpas å Åhus by, Åstorps och Ousby jernvägsstationer, Hvitamölla fiskeläge, vissa egor till hemmanen N:is 14 och 10 Härlöf i Norra Åsums socken af Kristianstads län och Nya Kopparbergs kyrkoby i Örebro län.

Statsbidrag åt ångbåtsförbindelser. Under år 1887 har understöd af statsmedel utgått för uppehållande af ångbåtsförbindelse mellan Stockholm, Vestervik och Libau; hvarjemte staten fortfarande lemnat bidrag till upprätthållande af vintertrafik mellan Gotland och Stockholm.

Tillstånd för utlänningar att i riket idka handel m. m. Kongl. Maj:t har sedan sista Riksdags sammanträde beviljat 21 utlänningar tillstånd att i riket idka handel eller annat näringsyrke.

Utställning. Af Kongl. Maj:t har förordnats särskildt ombud att närvara vid den ryska naturvetenskapliga och industriella utställningen i Jekaterinenburg i guvernementet Perm under Juni, Juli och Augusti månader år 1887.

Patentbyrån. Till patentbyrån hafva under år 1887 efter senaste Riksdags sammanträde inkommit 441 ansökningar om patent och 141 ansökningar om registrering af varumärken. Under samma tid har patentbyrån meddelat 361 patent samt registrerat 122 varumärken.

Odlingslånefonden. Från odlingslånefonden har under år 1887 anvisats, förutom det i berättelsen till sista riksdag omnämnda belopp, 502,140 kronor, ytterligare 497,860

kronor. Hela det för året anslagna belopp, 1,000,000 kronor, har sålunda disponerats.

Bland de med allmänna medel understödda väg- och vattenbyggnadsarbeten hafva, enligt uppgift af Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen, under år 1887 efter senaste Riksdags sammanträde såsom fullbordade blifvit af nämnda styrelse godkända följande:

Allmänna
väg- och
vattenbygg-
nadsarbeten.

Vägbyggnader.

Kristianstads län.

Anläggning af återstoden af den del af ny väg från Ystad förbi Nybro till Berserkahuset, som faller inom länet.

Göteborgs och Bohus län.

Vägomläggning mellan Utängen i Hede socken och Qviströms gästgifvaregård i Tunge härad.

Omläggning å den del af vägen från Sundsby å Mjörn öfver Skåpesund till Nedre Dale å Oroust, som är belägen mellan Skåpesund och Nedre Dale.

Elfsborgs län.

Väganläggning från Hellingsjö gästgifvaregård i Björketorps socken till gränsen mot Hallands län nära Inseros i Lindome socken.

Omläggning af den del af vägen mellan Rennelanda och Lerdals kyrkor, som är belägen mellan Flatebyn och Lerdals kyrka å Dalsland.

Vermlands län.

Omläggning af de delar af vägen mellan Fastnäs och Ambjörby gästgifvaregårdar i Ny socken, som benämnas Brobackarne och Tumlebergsbackarne.

Östergötlands län.

Väganläggning mellan Motala och Borenhult.

Vägomläggning från Örsebo by till sjön Sommen i närheten af Håreda.

Vägomläggning mellan Reijmyre glasbruk och Simonstorps jernvägsstation.

Omläggning å den del af vägen mellan Kisa och Horn, som är belägen mellan Kisa och Vadstugan.

Jönköpings län.

Vägomläggning inom Rydaholms socken, dels emellan Södra Ryd och Nederled, dels emellan Upplid och Barnagärde och dels emellan Vret- och Södra Torp.

Skaraborgs län.

Vägomläggning mellan Ryfors bruk och Mullsjö jernvägsstation i Nykyrka socken.

Stockholms län.

Omläggning af Gränsta- och Långmobaackarne i Knutby socken.

Upsala län.

Omläggning af allmänna landsvägen vid Torslunda i Tierps socken.

Vestmanlands län.

Omläggning vid Harpbyn af allmänna vägen mellan Baggå bruk och Skinnskattebergs kyrka samt anläggning af den del af vägen mellan Skinnskattebergs kyrka och Uttersbergs jernvägsstation, som sträcker sig från kyrkan till Nedre Vetterns strand mellan Aspboda och Vetterskoga.

Kopparbergs län.

Vägomläggning mellan Bergsgården och Stennäset i Kopparbergs socken. Vägomläggning inom och vid Vika by i Mora socken.

Gefleborgs län.

Väganläggning från Ljusdal-Ramsjövägen vid Skogsta till Edefors (Tallåsens) jernvägsstation.

Väganläggning från Ljusdals station till Vestansjö by, delen inom Ljusdals socken.

Vesternorrlands län.

Väganläggning mellan Östavalls station och Hafverö kyrka, delen Viken-Kölsillre.

Väganläggning mellan Kölsillre och Hafverö.

Anläggning af den del af väg från Bosundet i Tåsjö socken till Dorotea kyrka i Vesterbottens län med biväg mellan Valå och Hotings byar i förstnämnda socken, som sträcker sig från Bosundet till och med bron öfver Rå- eller Rörströmmen.

Vägomläggning mellan Höfvens by i Resele socken och Eds sockengräns.

Vesterbottens län.

Vägomläggning mellan Bjurholm och Nordmaling vid Älskanäs i Bjurholms socken.

Omläggning af de s. k. Högås-, Böviks- och Bergsbackarne å allmänna vägen mellan Skellefteå stad och Frostkåge gästgifvaregård i Skellefteå och Byske socknar.

Norrbottnens län.

Väganläggning mellan Antnäs och Selets byar i Neder Luleå socken.

Väganläggning från Harads by i Öfver Luleå socken till Poutauri by i Jokkmokks socken, delarne mellan Harads och Spikberg samt mellan Spikberg och Holmträsk.

Vägomläggning vid Qvarnbäcken i Jokkmokks socken.

Vattenaftappningar.

Blekinge län.

Afdikning af en frostländig mosse, tillhörande byarne Hasselstad, Ettebro och Möllenäs i Ronneby socken.

Kristianstads län.

Utdikning och odling af en del af Dufhults mosse, tillhörande Dufhults by i Örkeneds socken.

Jönköpings län.

Afdikning af sank och frostförande mossar, tillhörande Rannäs, Kålabo, Forsheda Bolagård och Torskinge byar i Forsheda och Torskinge socknar.

Utdikning af sank mark, tillhörande hemmanen Ugglekull, Gällaryd, Moss-hult och Prestbo i Gällaryds socken.

Kalmar län.

Afdikning och odling af vattenskadade marker, tillhörande Ödebo by i Ålems socken.

Afdikning af vattenskadad mark, tillhörande hemmanen Björknäs, Bullebo, Hallersrum N:is 1 och 2 samt Klocketorp i Djursdala socken.

Skaraborgs län.

Afdikning af vattenskadad mark, tillhörande Göteveds by, Rosenskogs och Kyrkebols med flere hemman i Göteveds och Grolanda socknar.

Upsala län.

Invallning, afdikning och odling af mark, tillhörande Brunsholms sätesgård i Näs socken.

Invallning mot Fundboån jemte dikning och odling af mark, tillhörande Löfsta egendom i Fundbo socken.

Jemtlands län.

Afdikning af myrar, tillhörande Billsta, Hofs, Fäste med flere byar i Haekås socken samt Kungsnäsets och Månsta byar i Näs socken.

Afdikning vid Östra och Vestra Krokoms samt Sätters byar i Rödöns socken.

Afdikning vid Högsta, Goje och Backens byar i Hallens socken.

Afdikning vid Östra och Vestra Kälen, Kälen's uppgårdar samt Kälabacken i Rödöns socken.

Afdikning vid Mückelsåsens, Välje och Kläppe byar i Marby socken.

Vesterbottens län.

Afdikning vid Hörnsjö by i Nordmalings socken.

Afdikning af sank mark, tillhörande Gullsjö by, Bergbäck's och Högåkers krononybyggen i Vännäs socken samt hemmanet Näsland i Umeå socken.

Afdikning vid Stöcksjö by i Umeå socken.

Afdikning af frostförande myrar, tillhörande Perlströms och Hornsträks byar i Jörns socken.

Utdikning vid Pengsjö by i Vännäs socken.

Afdikning af frostförande myrar, tillhörande Ragvaldsträks by i Skellefteå socken.

Afdikning vid Bobackens och Dalkarså byar samt reglering af Ängesjön i Bygdeå socken.

Afdikning vid Åby by i Burträskes socken.

Norrbottens län.

Aftappning af sjön Vänsjärv, tillhörande krononybygget Vänsjärv i Öfver Kalix socken.

Aftappning af sjöarne Norra, Södra och Lilla Saptejaur samt Södra Skilfejaur, tillhörande hemmanet Fjellbonäs i Arvidsjauras socken.

Brobyggnader.

Kalmar län.

Ombyggnad af Tinge bro i Högsby socken.

Stockholms län.

Ombyggnad af Tappströms bro i Färentuna härad.

Södermanlands län.

Ombyggnad af den s. k. Oxbron öfver sjön Båfven å vägen mellan Sparreholm och Nyköping.

Vesterbottens län.

Bro öfver Ume elf i närheten af Åskilje by i Stensele socken.

Hamnarbeten.

Malmöhus län.

Anläggning af landningsbrygga och vågbrytare vid Bäckviken å ön Hven.

Hallands län.

Anläggning af hamn vid Södra Näs fiskeläge Båtviken i Träslöfs socken.

Kalmar län.

Anläggning af hamn vid Stora Rör på Öland, som utförts under Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens direkta tillsyn.

Upprensningsarbete.

Kronobergs län.

Upprensning af Laga ån å sträckan mellan Ljungby köping och Hamneda bro.

Koncessioner
å enskilda
jernvägs-
anläggningar.

Kongl. Maj:t har sedan sista Riksdags sammanträde beviljat koncessioner för följande jernvägar:

från Falu—Rättviksbanans ändstation i närheten af *Rättviks* kyrka till byn *Noret* i Mora socken;

från södra ändan å *Vernamo* station å Halmstad—Nässjö jernvägen genom *Vernamo*, *Voxtorps*, *Rydaholms*, *Mistelås*, *Hjortsberga* och *Lekaryds* socknar till *Alfvestads* station å södra stambanan;

från *Gullbärna* å *Karlskrona*—*Vexjö* jernvägen utmed denna jernväg fram till *Karlskrona*;

från *Frändefors* till *Sikhall* vid sjön *Venern* i fortsättning af jernvägen *Lysekil*—*Frändefors*; samt

från *Malmö* till *Limhamn*.

För trafik
öppnade en-
skilda jern-
vägar.

Sedan sista Riksdags sammanträde hafva för allmän *person- och godstrafik* upplåtits följande enskilda jernvägar, nemligen:

Anderslöf—*Östra Torps* jernväg, med 1,435 meters spårvidd och 14,0 kilometers längd;

Skara—*Kinnekulle*—*Venerns* jernväg med 0,89 meters spårvidd och 30 kilometers längd; samt

Striberg—*Grängens* jernväg, med 0,802 meters spårvidd och 33,6 kilometers längd.

De efter nyssnämnde tidpunkt för trafik upplåtna enskilda jernvägar utgöra således omkring 78 kilometer.

Summan af de enskilda jernvägarnes längd, som vid 1887 års början uppgick till 4,801 kilometer, utgjorde följaktligen vid samma års slut 4,893 kilometer.

Å stambanan Brücke—Sollefteå hafva kompletteringsarbetena afslutats.

Statens jern-
vägsbygg-
nader.

Å statsbanan Hudiksvall—Ljusdal har bandelen Ljusdal—Delsbo fullbordats och den 1 Oktober 1887 för allmän trafik öppnats; å den återstående delen hafva terrasseringsarbeten och skenläggning afslutats.

Å stambanan Långsele—Vännäs hafva dels de enligt nådigst gillad plan bestända arbetena mellan Långsele och Ångermanelfven utförts, dels arbetena å bron öfver nämnda elf påbörjats.

Undersökningar för stambanans fortsättning mellan Skorped och Vännäs hafva blifvit verkställda samt erforderliga ritningar och utredningar färdiggjorda.

Längden af statens trafikerade jernvägar utgjorde vid senaste Riksdags sammanträde, liksom vid 1887 års början, 2,469 kilometer. Den 1 Oktober öppnades, på sätt nyss blifvit nämnt, en ny bandel, Ljusdal—Delsbo, och hade till följd deraf det trafikerade statsbanenätet vid 1887 års slut en utsträckning af 2,496 kilometer.

Statens jern-
vägstrafik.

Trafikinkomsterna, som under 1887 års tre första månader uppgingo till 4,517,368 kronor 44 öre, hafva under återstoden af året uppgått till omkring 13,982,631 kronor 56 öre, och således för hela året utgjort tillsammans omkring 18,500,000 kronor. Till Statskontoret har under år 1887 af trafikmedlen inlevererats, förutom det i berättelsen till sista riksdag omförmälda belopp 1,300,000 kronor, ytterligare 3,900,000 kronor eller tillsammans 5,200,000 kronor.

Kongl. Maj:t har, på Civildepartementets föredragning, under år 1887 sedan sista Riksdags sammanträde meddelat stadfästelse för 104 nya aktiebolag med ett aktiekapital af minst 6,073,600 kronor och högst 13,962,000 kronor. Bland dessa äro 2 jernvägsaktiebolag, 65 industri- och fabriksaktiebolag, 6 rederiaktiebolag, 8 handels- och hushållsföreningsaktiebolag samt 23 aktiebolag, bildade för hvarjehanda ändamål.

Aktiebolag.

Under den 20 Maj 1887 har Kongl. Maj:t utfärdat kungörelse angående förändrad lydelse af § 5 i förnyade nådiga instruktionen för Kammarkollegium den 14 November 1879.

Ändring i
Kammar-
kollegii in-
struktion.

Den 27 Juni 1887 utfärdades kungörelse angående egande- och dispositionsrätten till sådant under bruk skatteköpt hemman, till hvilket bruksegaren från åboen inköpt åborätten.

Egande- och
dispositions-
rätten till vissa
under bruk
skatteköpta
hemman.

Inlösen af Kungörelse har den 13 Juli 1887 utfärdats angående utsträckning af tiden för anmälan om inlösen af skattefrälseräntor och af kronotionde, som innehafves under enskild eganderätt.

Stämpelaf- Kungörelse angående stämpelafgiften utfärdades den 17 Oktober 1887.
giften.

Ändring i be- Under den 28 Oktober 1887 har Kongl. Maj:t utfärdat kungörelser dels villningsstad- angående den af Riksdagen år 1887 åtagna bevillning af fast egendom samt af gan m. m. inkomst, dels angående ändring i § 5 af nådiga förordningen den 16 Maj 1884 angående bevillningsafgifter för särskilda förmåner och rättigheter.

Stämmoböters Kongl. Maj:t har den 20 Maj 1887 utfärdat kungörelse angående stämmo- utbytande mot böters utbytande mot viss indrifningsafgift.
viss indrifningsafgift.

Förändradpre- Kongl. Maj:t har den 4 November 1887 låtit utfärda kungörelse angående skriptionstid förändrad preskriptionstid för utbekommande af fordran hos statsverket.
förändrad preskriptionstid för utbekommande af fordran hos statsverket.

Myntverket. Vid Myntverket hafva sedan sista Riksdags sammanträde blifvit utmyntade:

Guldmynt: 20-krouor	Kr. 154,740: —
Silfvermynt: 1-kronor	» 57,988: —
» 10-ören	» 151,276: 60.
Bronsmynt: 5-ören	» 12,532: 05.

Jernvägspost- Jernvägspostbefordring har anordnats dels å den senast för allmän trafik befordran. upplåtna delen af statens banor Ljusdal—Delsbo samt dels å följande, enskilda bolag tillhörande jernvägslinier, nemligen: Kinnared—Fegen, Anderslöf—Östra Torp, Vikersvik—Striberg, Striberg—Grängen och Skara—Gössäter.

Postkontoren Vid 1887 års utgång var postkontorens antal oförändradt detsamma som vid och poststationerna. näst föregående årets slut eller 191, hvaremot antalet poststationer under år 1887 ökats med 39 eller till 1,746.

Förändrade Jemlikt nådigt bref till Generalpoststyrelsen den 26 Maj 1887 hafva från bestämmelser och med den 1 Juli samma år i afseende å postbefordran af försändelser under i afseende å band mellan inrikes orter tillämpats enahanda bestämmelser, som äro gällande den inrikes vid den internationella postutvexlingen af dylika försändelser; och har, enligt postutvexlingen. nyssberörda nådiga bref, från samma tid det högsta medgifna belopp för post-

anvisningar, som utvexlas genom poststationer af första klassen, blifvit utsträckt från 50 kronor till 100 kronor; hvarjemte expressbefordringsafgiften för inrikes försändelse blifvit höjd från 18 till 20 öre.

Under år 1886, det senaste, för hvilket fullständiga statistiska uppgifter föreligga, hafva blifvit behandlade 101,149,095 postförsändelser af alla slag, hvilket antal vid jämförelse med nästföregående år utvisar en tillökning af 5,1 procent.

Särskildt hafva på grund af förskrifning genom postverket blifvit fortskaffade 373,020 årgångar tidningar och tidskrifter eller 11,5 procent mer än året förut.

Antalet postsparbankskontor utgjorde den 1 April 1887 1,773. Under återstående delen af året öppnades 43 nya postsparbankskontor, hvaremot 8 dylika kontor under tiden indrogos, så att vid 1887 års utgång antalet postanstalter, som förmedlade insättningar och uttagningar i Postsparbanken, uppgick till 1,808.

Vid 1,623 af ifrågavarande postanstalter funnos att tillgå sparmärken och sparkort. Då härtill kommer, att 2,710 enskilda personer åtagit sig att för Postsparbankens räkning verka såsom sparmärkesförsäljare, utgjorde sålunda sammanlagda antalet sparmärkesförsäljningsställen i riket vid 1887 års utgång 4,333.

Antalet personer, hvilka vid årets utgång hade å motbok medel inestående i Postsparbanken, uppgick till omkring 151,200.

Beloppet af medel, som under tiden från och med den 1 April till och med den 31 December 1887 i Postsparbanken insatts, utgjorde omkring 1,323,000 kronor, hvaremot ur Postsparbanken under samma tid uttagits omkring 851,000 kronor, utvisande således ett öferskjutande insatt belopp af omkring 472,000 kronor. Delegarnes behållning i Postsparbanken utgjorde den 1 April 1887 2,183,200 kronor förutom upplupna räntor för år 1886, samt vid 1887 års slut 2,719,395 kronor 15 öre, delegarne tillkommande räntor för år 1887 deri ej inberäknade.

Vid 1887 års utgång egde Postsparbanken räntebärande obligationer till nominelt belopp af 2,911,300 kronor, hvaraf Allmänna Hypoteksbankens till belopp af 2,266,300 kronor samt stadskommuners till belopp af 645,000 kronor, hvarjemte 140,000 kronor af de utaf Postsparbanken förvaltade medlen inestodo på depositionsräkning i Riksbanken.

Kongl. Maj:t har den 13 Juli 1887 utfärdat kungörelse om ändring i §§ 2, 10, 18 och 22 af nädiga förordningen angående en postsparbank för riket.

Antalet postförsändelser.

Tidningsstratiken.

Postsparbanken.

Ändring i förordningen ang. en postsparbank för riket.

Statstelegraf-
nätet. Sedan senaste Riksdagens sammanträde hafva i statstelegrafnätet tillkommit 529,1 kilometer linier och 1,509,6 kilometer trådledningar, hvaremot afgått 694,0 kilometer linier och 1,548 kilometer ledningar, så att telegrafnätet vid årets slut upptog i linier och kablar 8,347,2 kilometer och i ledningar 21,313,5 kilometer.

Stationer. Nya statstelegrafstationer hafva i förening med förut befintliga centraltelefonstationer öppnats i Klippan och Tomelilla inom Kristianstads och i Skurup inom Malmöhus län.

På grund af minskad telegrafkorrespondens efter enskilda telefonförbindelser tillkomst, äfvensom andra omständigheter, hafva statstelegrafstationerna i Berg, Grangärde, Hästholmen, Laholm, Löfånger och Ursvik blifvit indragna, den sistnämnda i sammanhang med en å orten upprättad statstelefonstation.

I förbindelse med statstelegrafnätet hafva blifvit satta 15 jernvägstelegrafstationer dels för korrespondens inom riket samt med Norge och Danmark, dels ock för allmän internationel telegrafkorrespondens.

Statstelegrafstationerna i riket utgjorde vid 1887 års utgång 170 och voro med desamma förbundna 755 jernvägstelegrafstationer, så att hela antalet af rikets med hvarandra i förbindelse stående telegrafanstalter vid slutet af samma år uppgick till 925.

Öfverenskom-
men eller föi-
kortad tele-
gramadress. Genom nådigt bref den 11 sistlidne November har, räknadt från ingången af år 1888, användandet af öfverenskomna eller förkortade telegramadresser blifvit belagdt med särskild afgift.

Statens tele-
fonförbindel-
ser. Under år 1887 hafva af telegrafverket anlagts 386 telefonstationer, fördelade å 32 särskilda telegraforter.

Uti förenämnda förbindelser ingå dels sex fullständiga telefontät, nemligen Klippan, Cinnishamn, Skurup, Tomelilla, Skellefteå och Sollefteå, af hvilka de fyra första satts i förbindelse med skånska statstelefontätets förutvarande centralstationer i Malmö, Helsingborg, Lund, Landskrona, Ystad, Trelleborg, Eslöf, Hörby och Svedala, dels sju stationer, hvilka för allmänheten hållas öppna för befordring af telegrammer och meddelanden.

Af de sistnämnda stationerna har en, på grund af Kongl. brefvet den 13 Mars 1885, blifvit inrättad i Matarengi i Norrbotten och satt i förbindelse med telegrafstationen i Haparanda; hvarjemte två af ifrågavarande stationer inrättats i Bohus län för sillfiskets befrämjande, nemligen vid Hellevikstrand och Svanesund samt satts i förbindelse med Varekils telegrafstation. De öfriga fyra allmänna telefonstationerna, hvilka anlagts i Kukkola, Niemis, Ursviken och Öjjebyn, hafva tillkommit på grund af derom gjorda framställningar af kommuner eller enskilde.

Förordning har den 1 Juli 1887 utfärdats angående förändrad lydelse af åtskilliga paragrafer i nådiga förordningen angående Sveriges och Norges ömsesidiga handels- och sjöfartsförhållanden af den 29 Maj 1874. Mellanriks-
lugen.

Sedan Kongl. Maj:t den 13 Juli 1887 utfärdat kungörelse angående tilläggs- afgifter till gällande tullsatser å majs och ost att tillämpas från och med den 15 i samma månad, har, i öfverensstämmelse med Riksdagens beslut, den 31 sistlidne December förordnats, att tulltaxan af den 22 Oktober 1886 med deri genom nyssnämnda kungörelse vidtagna ändringar skall från den 1 Januari innevarande år fortfarande lända till efterrättelse; dock att § 7 i de vid tulltaxan fogade underrättelser skall erhålla viss förändrad lydelse. Tulltaxan.

Kongl. Maj:t har den 29 Juli sistlidet år under vissa vilkor beviljat staden Vadstena förlängning intill utgången af år 1897 af den till 1887 års slut staden medgifna stapelstads- samt nederlags- och transitupplagsrätt. Förlängd sta-
pelstads- samt
nederlags- och
transitupp-
lagsrätt.

Staden Östersund har den 30 sistlidne September under vissa vilkor beviljats transitupplagsrätt; och har staden derefter fullgjort de för transitupplagsrätten äfvensom för förut medgifven nederlagsrätt bestämda vilkor samt af nämnda förmåner kommit i åtnjutande. Transitupp-
lagsrätt.

Den 13 Juli 1887 utfärdades kungörelse om förändrad lydelse af 7:de och 8:de punkterna i kungörelsen den 10 November 1882 angående grunder för förvaltningen af kronans jordbruksdomäner; hvarjemte Kongl. Maj:t förstnämnde dag utfärdade kungörelse angående rätt för vissa kronans arrendatorer att uppsäga sina arrenden till upphörande den 14 Mars 1889. Grunder för
förvaltningen
af kronans do-
mäner samt
rätt att upp-
säga vissa kro-
noarrenden.

Den 13 Maj 1887 har Kongl. Maj:t utfärdat kungörelse angående ändring i nådiga förordningen om deltagande i vattenafledningsföretag för boställen och annan staten tillhörig jord den 6 Juli 1849. Deltagande i
vattenafled-
ningsföretag
för staten till-
hörig jord.

Beträffande sådana mindre kronoegendomar, som enligt Riksdagens beslut få försäljas i den ordning, som Kongl. brefvet den 29 Maj 1874 bestämmer, har Kongl. Maj:t under år 1887 godkänt gjorda anbud å 39 särskilda egendomar, för hvilka, med ett taxeringsvärde af 114,500 kronor, i köpeskillning erhållits 169,744 kronor. Försäljning af
mindre krono-
lügenheter.

Uti detta belopp äro likväl inräknade de 11 försålda kronoegendomar med taxeringsvärde af 24,900 kronor och köpeskillning 44,830 kronor, om hvilka

Kongl. Maj:t den 5 Maj förlidet år lemnade den då sammanträdande Riksdagen underrättelse.

Kronoparker-
kernas tillök-
ning. För kronans räkning har köp afslutats om 315,59 hektar skogsmark i Sätters by af Vesternorrlands län för utvidgning af Hafverö kronopark, hvarjemte aftal träffats med egarne till Holmfors, Klintfors och Stenfors sågverk i Vesterbottens län om afstående på vissa vilkor till kronan af de till nämnde sågverk hörande stockfångstskogar, i areal uppgående till 6,119,20 hektar.

Skogshushåll-
ningsplaner. För 318 allmänna skogar hafva hushållningsplaner blifvit fastställda.

Åtgärder till
minskande af
skogseldar i
Norrländ. Sedan jemväl för år 1887 medel blifvit anvisade för vidtagande af åtgärder till minskande af skada genom skogseld å kronoskogarna hafva inom Norr- och Vesterbottens län uppsyningsmän varit anstälde, med uppgift att efter uppbåd af manskap släcka skogseld.

Skogsingenjö-
rer. Till allmänhetens tjenst hafva under år 1887 varit anstälde sju skogsingenjörer, hvilkas verksamhet tagits i anspråk under en tid af 661 dagar å 226 särskilda förrättningsställen.

Fridlysning af
vildt. Med anledning af särskilda underdåniga framställningar har Kongl. Maj:t förordnat,
att i Stockholms län all jagt efter svan skall vara förbjuden till år 1897,
att i Upsala län under åren 1887, 1888, 1889 och 1890 fångande eller dödande af årskalfvar efter elg skall vara förbjudet och jagt efter elg i öfrigt vara tillåten endast under tiden från och med den 16 till och med den 30 September,
att i Elfsborgs län, utom de till länet hörande delar af kronoparkerna Halle- och Hunneberg, jagt efter elg skall tills vidare vara tillåten endast under tiden från och med den 16 till och med den 30 September,
samt att i Norrbottens län all jagt efter elg skall vara förbjuden under år 1887.

Förordning
ang. villkoren
för tillverk-
ning af brän-
vin samt ord-
ningsstadga för
bränvinsbrän-
nerierna i
riket. Kongl. Maj:t har den 13 Juli 1887 utfärdat nådig förordning angående villkoren för tillverkning af bränvin, att träda i kraft den 1 Oktober 1887.
Samma dag utfärdades ordningsstadga för bränvinsbrännerierna i riket.

Med anledning af gjorda underdåniga framställningar om åtgärder till be- redande af lättnader för utförsel af obeskattadt bränvin har Kongl. Maj:t den 19 Augusti 1887 utfärdat nådig kungörelse angående bestämmelser för utförsel af obeskattadt bränvin från allmänt bränvinsnederlag, beläget å annan ort än den, hvarifrån utförseln verkställes, äfvensom från brännerinederlag.

Utförsel af obeskattadt bränvin.

Förnyad stadga för allmänna bränvinsnederlag har blifvit utfärdad den 23 September 1887.

Ny stadga för allmänna bränvinsnederlag.

På grund af stadgandet i § 10 mom. 4 af nådiga förordningen angående villkoren för tillverkning af bränvin den 13 Juli 1887 har Kongl. Maj:t den 18 November samma år utfärdat nådig förordning angående restitution af tillverknings- skatt för den- neringsskatt för bränvin, som användes för tekniskt eller vetenskapligt behof, att lända till efterrättelse från den 1 Januari 1888.

Restitution af tillverknings- skatt för den- neringsskatt för brän- vin.

Efter framställning af Riksdagen har Kongl. Maj:t den 25 November 1887 utfärdat nådig kungörelse om ändring i §§ 22 och 41 af nådiga förordningen angående villkoren för försäljning af bränvin och andra brända eller destillerade spirituösa drycker den 29 Maj 1885.

Vilkoren för försäljning af bränvin.

Allmänna hypoteksbankens obligationsskuld belöpte sig vid 1886 års slut till 333,066,233 kronor 33 öre, hvaraf mot inhemska obligationer 130,823,700 kronor, mot tyska 167,419,733 kronor 33 öre och mot franska 34,822,800 kronor; och utgjorde räntan, hvarmed obligationerna voro förskrifna, 5 procent å 17,228,700 kronor, 4 $\frac{1}{2}$ procent å 154,927,233 kronor 33 öre, 4 procent å 147,442,300 kronor, samt 3 $\frac{1}{2}$ procent å 13,468,000 kronor. Under år 1887 hafva af inhemska 4 procents obligationer till Postsparbanken försålts ett nomi- nelt belopp af 2,800 kronor; för öfrigt har all obligationsförsäljning varit under året instäld. Under året hafva följande amorteringar å bankens obligationslån egt rum, nemligen å inhemska 4 procents lånen 302,700 kronor, å inhemska 4 $\frac{1}{2}$ procents lånen 200,500 kronor, å tyska 4 procents lånet 226,200 riksmark, å tyska 4 $\frac{1}{2}$ procents lånen 272,100 riksmark, samt å franska 4 procents lånet 272,500 francs.

Allmänna hypoteks- banken.

Den 13 Juli 1887 lät Kongl. Maj:t utfärda kungörelse angående ändringar i förordningarne den 26 April 1861 rörande dels en allmän hypoteksbank för riket samt dels de allmänna grunder, som vid hypoteksföreningars bildande och framtida verksamhet skola till efterrättelse lända.

Ändring i lag- stiftningen rö- rande all- männa hypo- teksbanken och hypoteks- föreningarne.

Hypoteksföreningarnes ställning. Enligt den öfversigt af hypoteksföreningarnes ställning vid 1886 års slut, hvilken i Finansdepartementet upprättats efter uppgifter från allmänna hypoteksbanken och de särskilda hypoteksföreningarne, utgjorde summan af den amorteringslänsskuld, hvori hypoteksföreningarne då häftade, efter afdrag af de å lånen verkställda amorteringar, i rundt tal 310,316,700 kronor eller 2,349,400 kronor mera än vid utgången af år 1885.

Af berörda summa tillhörde 28,734,100 kronor lån, upptagna direkt af hypoteksföreningarne sjelfva, samt 281,582,600 kronor lån, som erhållits genom allmänna hypoteksbanken.

Allmänna hypotekskassan för Sveriges städer.

Allmänna hypotekskassans för Sveriges städer räntebärande obligationsskuld utgjorde vid utgången af år 1887 25,441,088 kronor 89 öre. Under loppet af nämnda år egde icke någon obligationsförsäljning rum.

Hypotekskassans fordran hos delegande stadshypoteksföreningar uppgick vid 1887 års utgång till 16,678,100 kronor 62 öre och hos stadskommuner till 503,400 kronor, eller, efter verkställd amortering, till sammanlagdt 15,031,665 kronor 57 öre.

Riksbankens metalliska kassa.

Riksbankens metalliska kassa utgjorde, beräknad i enlighet med bankoreglementets bestämmelser, vid slutet af November 1887 i rundt tal 16,662,000 kronor emot 15,844,500 kronor vid samma tid 1886. Tillgången bestod i myntadt och omyntadt guld för 14,182,400 kronor samt silfvermynt enligt 1873 års myntkonvention 2,479,600 kronor.

Riksbankens tillgångar hos bankinrättningar och handelshus på utrikes orter, på hvilka tillgångar sedelutgifningsrätt får grundas, utgjorde vid ofvannämnda tid 5,881,900 kronor emot 7,890,500 kronor vid samma tid år 1886.

Tillgången i vexlar, betalbara på utrikes ort, var den 30 November 1887 13,017,900 kronor emot 11,233,900 år 1886.

Enskilda bankernas kassa i myntadt och omyntadt guld.

De enskilda sedelutgifvande bankerna egde den 30 November 1887 uti myntadt och omyntadt guld ett belopp af 7,608,100 kronor emot 7,832,900 kronor vid samma tid år 1886.

Det belopp i guld, som vid nämnda tid fans hos de icke sedelutgifvande banker, rörande hvilka öfversigter offentliggöras, utgjorde 268,400 kronor.

Utelöpande banksedlar.

Beloppet af utelöpande banksedlar var vid slutet af November 1887, i runda tal, för Riksbanken 40,860,000 kronor och för de enskilda bankerna 48,505,900 kronor eller sammanlagdt 89,365,900 kronor. Vid samma tid år 1886 var utelöpande sedelbeloppet 87,976,200 kronor; och har alltså en ökning med 1,389,700 kronor egt rum, i det Riksbankens sedelutgifning ökats med 25,800 kronor och de enskilda bankernas med 1,363,900 kronor.

Uti Riksbanken och de enskilda bankinrättningar, rörande hvilka öfversigter offentliggöras, voro den 30 November 1887 innestående: Bankernas
upp- och ut-
låning.

på sparkasseräkning 8,862,100 kronor emot 9,017,300 kronor samma dag 1886,

på upp- och afskrifning 57,530,700 kronor emot 55,074,300 kronor samma dag 1886, och

på depositionsräkning 288,483,400 kronor emot 285,240,200 kronor år 1886.

Beloppet diskonterade inrikes vaxlar, som den 30 November 1886 utgjorde 158,207,500 kronor, var vid samma tid år 1887 148,057,200 kronor och hade alltså minskats med 10,150,300 kronor.

Utlåningen, som vid slutet af November 1886 uppgick till 164,319,200 kronor, var vid samma tid år 1887 168,597,500 kronor och hade alltså ökats med 4,278,300 kronor.

Det å kassakreditiv utestående beloppet hade från slutet af November 1886 till samma tid 1887 nedgått från 85,396,000 kronor till 75,250,600 kronor eller med 10,145,400 kronor.

Totalsumman af bankernas till allmänna rörelsen lemnade försträckningar utgjorde alltså vid slutet af November 1887 391,905,300 kronor emot 407,922,700 kronor vid samma tid 1886 och hade sålunda minskats med 16,017,400 kronor.

Beloppet af utelöpande sedlar har samtidigt ökats med 1,389,700 kronor och inlåningen på sparkasse-, upp- och afskrifnings- samt depositionsräkning med 5,544,500 kronor.

Förnyade bolagsordningar hafva fastställts för aktiebolaget Mellersta Hal- Bolagsord-
ningar fast-
ställda.
lands folkbank och aktiebolaget Jemtlands folkbank.

Den af Kongl. Maj:t år 1886 tillsatta komité för afgifvande af förslag till Komitéer.
åtgärder i syfte att upphjelpa den ekonomiska ställningen i landet, hvilken komité den 19 November 1886 afgaf sitt betänkande I angående möjligheten att bereda allmän fraktlindring vid Sveriges jernvägar, har den 12 sistlidne December öfverlemnadt sitt betänkande II, med hvilket komitén afslutat det åt densamma uppdragna arbete.

Den 11 Maj 1887 afgåfvos utsedde komiterade betänkande och förslag till nytt uppbördsreglemente.

Den 26 Maj 1887 har Kongl. Maj:t fastställt stadgar för pensionsinrättningen Pensions-
inrättning.
för lärarinnor vid Sveriges högre skolor för qvinlig ungdom.

Författningar i
hvarje handa
ämnen. På föredragning af chefen för Ecklesiastikdepartementet har Kongl. Maj:t utfärdat:

den 13 Maj 1887 förnyade stadgar för Akademien för de fria konsterna; *den 11 Juni* förordning angående förändrad lydelse af § 40 i förordningen om kyrkostämman, samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 November 1863; *samma dag* kungörelse angående vissa föreskrifter i fråga om personer från ett af de förenade rikena Sverige och Norge, hvilka i det andra riket kommit i behof af fattigunderstöd; *den 13 Juli* förordning angående ändrad lydelse af § 31 mom. 2 i förordningen om fattigvården den 9 Juni 1871; *samma dag* kungörelse om tillägg till kungörelsen angående lönetillskott af allmänna medel för lärare och lärarinnor vid folkskolor och småskolor den 5 Juni 1885; *samma dag* kungörelse angående understöd åt lägre tekniska yrkesskolor; *samma dag* kungörelse angående understöd till anordnande af föreläsningskurser för arbetsklassen; *samma dag* kungörelse angående understöd för år 1888 åt äldre, behöfvande folkskolelärare; *samma dag* kungörelse angående ändring i § 17 af Kongl. Maj:ts nådiga instruktion för Dess Medicinalstyrelse den 2 November 1877; *samma dag* kungörelse angående ändring i § 5 af Kongl. reglementet för barnmorskor den 28 November 1856; *samma dag* kungörelse angående förändrad sätt för bekräftelse af vissa läkareattester; *samma dag* stadga för Gymnastiska centralinstitutet; *samma dag* kungörelse angående ändring af § 74 i Kongl. stadgan för rikets allmänna läroverk den 1 November 1878; *samma dag* ordning för sjukgymnasters och sjukgymnastiska instituts verksamhet; *den 30 September* kungörelse angående förändrad lydelse af § 38 i stadgan för folkskolelärarseminarierna i riket den 29 Januari 1886; *den 4 November* kungörelse om tillägg till stadgan angående prestexamen den 18 April 1884; *den 18 November* kungörelse om bestämda tider för utbetalning af löner till lärare vid folkskolor och småskolor; *samma dag* kungörelse angående utsträckt tid för skolrådets ansökningar om lönetillskott m. m.; *den 31 December* kungörelse om ändringar i stadgan af den 17 November 1859 angående vården och förvaltningen af Lunds domkyrka och hennes egendom; och *samma dag* kungörelse angående ändring af § 14 i gällande instruktion för direktionerna öfver länens lasarett och kurhus.

Religions-
vården.

Kongl. Maj:t har den 6 Maj 1887 medgifvit, att en komminister må från och med den 1 Maj 1888 anställas inom Lysekils församling; och har Kongl. Maj:t den 18 November 1887 förordnat, att en tredje komminister skall anställas i Brunskogs pastorat med bostad inom Brunskogs församling.

Kongl. Maj:t har medgifvit, att gudstjenster må hållas i Töre kapell inom Norrbottens län och i Vester Tuna kapell inom Kopparbergs län.

Den 10 Augusti 1887 har Kongl. Maj:t förordnat, att Örträskes kapellförsamling skall skiljas från Lycksele pastorat för att utgöra ett särskildt lappmarkspastorat.

Kongl. Maj:t har fastställt förslag till röstgrund vid prestval inom Vaxholms Röstgrund vid församling, Falu pastorat, Gefle stadsförsamling och Piteå pastorat, samt vid prestval. komministersval inom Mariefreds pastorat.

Kongl. Maj:t har fastställt ritningar till 5 nya kyrkor, till ändring och reparation af 5 samt till altare, orgelfasad, predikstol, läktare m. m. i 16 kyrkor. Nya kyrkor m. m.

Öppna bref om tillstånd att genom kollekt och stambok öfver hela riket insamla bidrag till kyrkobyggnad hafva utfärdats för Borgunda, Harmångers och Årstads församlingar; hvarjemte Kongl. Maj:t medgifvit, att till understöd för sällskapet Eugeniahemmet må under hvarterdera af åren 1888, 1889 och 1890 upptagas en kollekt i alla rikets kyrkor.

På gjorda underdåniga ansökningar har Kongl. Maj:t medgifvit rätt till offentlig religionsöfning under de vilkor och bestämmelser, som i förordningen den 31 Oktober 1873 stadgas, för en metodist-episkopal-församling i Nyköping och för Nya Jerusalems eller Nya kyrkans svenska församling i Stockholm. Främmande trossamfund.

Med anledning af en utaf Riksdagen gjord framställning har Kongl. Maj:t den 31 December förordnat: att medel ej vidare må genom kollekt i rikets kyrkor insamlas till förmån för sjömanshusen eller länens lasarett och kurhus, dock att inom Stockholms stad kollekt såsom hittills må upptagas för Serafimerlasarettet; samt att det må bero på vederbörande församling, huruvida kollekt till vaccinationens befrämjande vidare skall upptagas; och har Kongl. Maj:t tillika föreskrifvit, att den genom nådiga brefvet den 11 Augusti 1837 inom Skåne påbjudna kollekt till förmån för folkskolelärareseminariet derstädes jemväl skall upphöra. Afskaffande af vissa kollekt.

Kongl. Maj:t har den 13 Juli låtit vidtaga åtgärder för insamlande och bearbetande af åtskilliga statistiska uppgifter rörande examensförhållandena vid universiteten äfvensom anvisat medel för detta ändamål. Universiteten och Karolinska institutet.

Jemlikt Kongl. Maj:ts medgifvande hafva åtskilliga universitetslärare under November 1887 varit tillkallade för att med chefen för Ecklesiastikdepartementet öfverlägga angående stadga för en lärarekandidatexamen och dermed sammanhängande frågor.

Med anledning af en utaf kanslern för universitetet i Upsala gjord underdånig framställning har Kongl. Maj:t förklarar hinder icke möta därför, att studerande vid Karolinska mediko-kirurgiska institutet åläggas vara medlem af en förening i hufvudsak motsvarande de vid universiteten i Upsala och Lund befintliga nationsföreningar.

Allmänna läroverken. Vid statens allmänna läroverk utgjorde antalet lärjungar vid början af 1887 års hösttermin 14,078.

Lärjungeantalet vid de pedagogier, som meddela undervisning utöfver folkskolans ståndpunkt, utgjorde sistlidne hösttermin 330.

Under år 1887 hafva 804 lärjungar aflagt godkänd mogenhetsexamen vid allmänna läroverk och privata läroanstalter med dimissionsrätt.

Statistiska redogörelser för statens allmänna läroverk för gossar läsåren 1880—1881 samt 1881—1882 hafva blifvit upprättade och till trycket befordrade.

Den 13 Juli har Kongl. Maj:t låtit utfärda cirkulär angående fördelning af det utaf Riksdagen beviljade anslag för beredande åt lärare och lärarinnor vid de allmänna läroverken, högre lärarinneseminarier samt en- och tvåklassiga pedagogier af tillfällig löneförbättring under år 1888.

Profärskurser för praktisk utbildning af blifvande lärare hafva under år 1887 varit anordnade vid högre latinläroverken å Norrmalm och å Södermalm i Stockholm, högre realläroverket i nämnda stad samt högre allmänna läroverken i Upsala och Lund. För att börja genomgå dylik kurs under året hafva 56 lärarekandidater blifvit af chefen för Ecklesiastikdepartementet till nämnda läroverk hänvisade.

Af det anslag å 6,000 kronor, som på Kongl. Maj:ts framställning blifvit för år 1888 beviljadt till resestipendier för lärare i främmande lefvande språk vid de allmänna läroverken, har Kongl. Maj:t tilldelat sju sådana lärare understöd för resor i utlandet.

Inspektion. Enligt meddeladt uppdrag har byråchefen för den inom Ecklesiastikdepartementet inrättade afdelning för ärenden rörande den högre undervisningen under år 1887 inspekterat högre allmänna läroverken i Upsala, Nyköping, Falun, Jönköping och Helsingborg, lägre allmänna läroverken i Eskilstuna, Karlshamn, Landskrona, Falköping, Ronneby och Engelholm, pedagogierna i Hedemora och Ulricehamn samt, bland enskilda läroverken med dimissionsrätt, f. d. Beskowska skolan och Lunds privata elementarskola.

Dimissionsrätt för enskilda läroverk. Kongl. Maj:t har medgifvit, att Docenten O. N. Th. Ahnfelt såsom föreståndare för Lunds privata elementarskola, Filosofie doktorn C. G. Bergman i egenskap af föreståndare för f. d. Beskowska skolan och Filosofie doktorn G. Sjöberg såsom föreståndare för Lyceum för flickor må under viss tid och med iakttagande af särskilda vilkor anställa mogenhetsexamen vid nämnda läroverk.

Tekniska undervisningen. Vid Tekniska högskolan utgjorde vid början af läsåret 1886—1887 lärjungeantalet 204, deraf ordinarie elever i 1:sta årskursen 56, i 2:dra 59, i 3:dje 34, i 4:de 11, specialelever 5 samt extra elever 39.

Under läsåret 1886—1887 utgjorde elevernas antal vid Tekniska skolan i Stockholm: inom tekniska afton- och söndagsskolan 856, inom tekniska skolan för qvinliga lärjungar 195, inom den högre konstindustriella skolan 43 och inom byggnadsyrkesskolan 47. Vid de tekniska elementarskolorna i Norrköping, Malmö, Örebro och Borås uppgick elevernas sammanlagda antal samma år till 236. Vid de i samband med dessa tekniska elementarskolor stående tekniska söndags- och aftonskolorna äfvensom vid tekniska söndags- och aftonskolan i Eskilstuna begagnades undervisningen af tillsammans 1,012 lärjungar.

Af det på ordinarie stat uppförda anslaget, 70,000 kronor, till högre skolor för qvinlig ungdom har Kongl. Maj:t den 16 December 1887 anvisat understöd för åren 1888, 1889 och 1890 åt 62 skolor.

Högre skolor
för qvinlig
ungdom.

Genom nådigt cirkulär den 13 Juli 1887 har Kongl. Maj:t, i enlighet med Riksdagens på nådig framställning fattade beslut, förordnat om löneförbättring för år 1888 åt lärare och lärarinnor vid folkskolelärareseminarieerna.

Folkskole-
läraresemina-
rierna.

Elevernas antal utgjorde höstterminen 1887 vid rikets sju folkskolelärareseminarier 673 och fem folkskolelärareseminarier 504, eller tillsammans 1,177.

Afgångsexamen undergingo sistlidna års vårtermin 184 manliga och 119 qvinliga, eller tillsammans 303 elever.

Småskolelärarinneexamen aflades samma termin vid folkskolelärareseminarieerna af 28 elever, som genomgått första och andra årens lärokurser.

Vid seminariet i Mattisudden i Jockmocks församling för lappska småskolelärares och lärarinnors bildande voro höstterminen 1887 intagna 13 elever, och vid seminariet i Haparanda för finska småskolelärares och lärarinnors bildande voro samma termin intagna 15 elever.

Vid 15 af landsting underhållna småskolelärare- och lärarinne-seminarier hafva under år 1887 tillsammans 371 elever undergått den genom kungörelsen den 5 Juni 1885 föreskrifna afgångspröfning.

Enahanda pröfning har med särskildt nådigt tillstånd blifvit anställd vid 6 af enskilde inrättade småskolelärareseminarier med tillsammans 192 elever.

Sedan Riksdagen i anledning af nådig framställning anvisat medel för anordning af undervisning i slöjd vid tre folkskolelärareseminarier, har Kongl. Maj:t förordnat, att undervisning i detta öfningsämne skall anordnas vid seminarierna i Lund och Hernösand samt fortfarande ega rum vid seminarium i Karlstad.

Till stipendier åt elever vid folkskolelärare- och folkskolelärareseminarieerna hafva för höstterminen 1887 anvisats tillsammans 37,500 kronor, hvarjemte stipendiemedel till sammanräknadt belopp af 4,865 kronor beviljats åt seminariielever, som tala lappska eller finska språken.

Till samtliga statens seminarier har den genom Ecklesiastikdepartementets försorg anskaffade undervisningsmateriel blifvit kostnadsfritt utdelad.

Det nya lärohuset för folkskolelärarinneseminarier i Umeå har under år 1887 blifvit färdigbygdt och från höstterminens början för seminariet upplåtet.

Efter erhållet uppdrag har byråchefen för den inom Ecklesiastikdepartementet upprättade afdelning för ärenden angående folkundervisningen under sistlidet år verkställt inspektion af seminarierna i Stockholm, Upsala, Falun, Vexjö, Skara, Kalmar, Hernösand, Mattisudden i Jockmocks församling och Haparanda.

Folkskoleinspektionen. Folkskoleinspektörernes för sista inspektionsperioden afgifna berättelser äro under tryckning.

* Komitébetänkande. Den af Kongl. Maj:t tillsatta komitén för granskning af för handen varande till folkskolornas tjänst utgifna läroböcker har afgifvit underdånigt utlåtande, hvilket blifvit från trycket utgifvet och utdeladt till vederhörande.

Folkskolorna. Statistisk redogörelse för folkundervisningen i riket år 1883 har blifvit upprättad och till trycket befordrad.

Enligt de, jemlikt föreskriften i folkskolestadgan den 20 Januari 1882 § 68 och nådiga cirkuläret den 24 November samma år, af domkapiteln och öfverstyrelsen för Stockholms stads folkskolor insända uppgifter angående folkundervisningen funnos år 1886 i rikets 2,370 skoldistrikt 11 högre folkskolor samt

3,524 fasta och	824 flyttande, eller tillsammans	4,348 folkskolor,
591 » »	533 » » »	1,124 mindre folkskolor,
2,825 » »	1,846 » » »	4,671 småskolor,

Summa 6,940 fasta och 3,203 flyttande, eller tillsammans 10,143 skolor, eller med inräknande af de högre folkskolorna 10,154.

I de högre folkskolorna undervisade 12 lärare samt i

folkskolorna.....	4,231 lärare och 1,350 lärarinnor, tillsammans	5,581,
mindre folkskolorna.....	257 » » 873 » »	1,130,
småskolorna.....	442 » » 4,699 » »	5,141,

Summa 4,930 lärare och 6,922 lärarinnor, tillsammans 11,852, eller med inräknande af de högre folkskolornas lärare 11,864 förutom 333 lärare, hvaraf 7 vid de högre folkskolorna, och 356 lärarinnor, eller tillsammans 689, som undervisat endast i öfningsämnen eller handaslöjder.

Antalet barn af 7--14 års ålder utgjorde 746,768, hvaraf 379,389 gossar och 367,379 flickor. Bland dessa hade

under året undervisats	700,588,
» » ej åtnjutit undervisning	37,526,
hvarjemte uppgifter saknas om	8,654,

Summa 746,768.

Bland de under året undervisade barn af 7—14 års ålder undervisades i

sina egna distrikts fasta folkskolor	296,878,
» » » flyttande folkskolor	72,563,
» » » fasta mindre folkskolor	24,049,
» » » flyttande mindre folkskolor	28,336,
» » » fasta småskolor	105,524,
» » » flyttande småskolor	90,893,
folkskolor, mindre folkskolor och småskolor utom sina egna distrikt	11,817, 630,060,
högre folkskolor	240,
allmänna läroverk och specialskolor	11,923,
enskilda skolor	18,623,
hemmen	39,742,
	<u>Summa 700,588.</u>

Bland de barn af 7—14 års ålder, hvilka under året ej åtnjutit undervisning, utblefvo

efter inhemtande af de i § 48 af folkskolestadgan föreskrifna insigter	6,361,
» godkänd afgangspröfning jemlikt § 47 af folkskolestadgan	15,700,
till följd af sjukdom eller naturfel	3,853,
af annan anledning	11,612,
	<u>Summa 37,526.</u>

Med inräknande af dem, som voro öfver eller under den ofvan angifna skolåldern af 7—14 år, undervisades i högre folkskolor 283 samt i folkskolor, mindre folkskolor och småskolor 676,463.

Utgifterna för högre folkskolor, folkskolor, mindre folkskolor och småskolor utgjorde under år 1886 enligt ofvannämnda insända uppgifter:

	Kronor.
till lärares och lärarinnors aflöning	8,030,606,18,
» skollokaler och inventarier	1,841,059,83,
» undervisningsmateriel	234,203,20,
» öfriga behof	1,562,423,45,
	<u>Summa 11,668,292,66.</u>

Lönetskillott af allmänna medel hafva under år 1886 för aflöning af lärare och lärarinnor vid folkskolor och småskolor utgått med tillsammans 3,205,224 kronor 37 öre. Lönetskillott.

Understöd till 11 högre folkskolor har för år 1886 utgått med tillsammans 13,200 kronor. Högre folkskolor.

Folkhögskolor. På derom af vederbörande styrelser gjorda ansökningar har Kongl. Maj:t för år 1887 beviljat understöd åt 24 folkhögskolor med tillsammans 53,800 kronor. Enligt styrelsernas berättelser hafva under nämnda år i dessa skolor undervisats 646 manliga och 145 qvinliga, eller tillsammans 791 lärjungar.

Till understöd åt mindre bemedlade lärjungar vid folkhögskolor har Kongl. Maj:t för år 1887 anvisat 14,935 kronor.

Kongl. Maj:t har genom nådigt cirkulär den 13 Juli 1887, i öfverensstämmelse med Riksdagens beslut, förordnat om understöd för år 1888 åt så väl manliga som qvinliga mindre bemedlade lärjungar vid folkhögskolor.

Undervisning i slöjd. Understöd har för år 1886 utgått till 857 skolor, i hvilka meddelats undervisning i slöjd för gossar, med tillsammans 63,723 kronor 15 öre.

Lappmarks ecklesiastikverk. Af de till Lappmarks ecklesiastikverk anslagna medel hafva under nästlidna år aflönats 5 skolmästare och 14 kateketer, samt dels 70 lappska barn njutit underhåll och beklädnad, dels bidrag lemnats till underhåll af lappska barn.

Folkundervisningen bland finnar i rikets nordligare trakter. Till befrämjande af folkundervisningen bland de i rikets nordligare trakter bosatta finnar hafva för år 1887 beviljats understöd för höjande af folkskolelärares löner till och öfver minimum samt till höjande af småskolelärares löner, hvarjemte särskildt understöd anvisats för uppförande af två nya skolhus i Juckasjärvi församling.

Undervisningsmateriel. I ändamål att till nedsatt pris hållas folkskolorna till handa hafva jemte förut tillgänglig undervisningsmateriel följande läromedel blifvit anskaffade, nemligen: väggkarta öfver Halland och taflor för åskådningsundervisningen.

Luthers lilla katekes med kort utveckling har utgifvits i ny upplaga på svenska och finska språken.

Åt finska skolor hafva undervisningsmateriel och läroböcker dels kostnadsfritt utdelats, dels till nedsatt pris hållits till handa.

Läroböcker, utgifna på svenska och lappska språken, hafva blifvit öfversända till vederbörande pastorsembeten för att dels kostnadsfritt utdelas till fattiga lappska barn, dels hållas till handa för nedsatt pris.

Understöd åt äldre folkskolelärare. Kongl. Maj:t har för år 1887 af dertill anvisade medel beviljat understöd åt 52 äldre, behöfvande folkskolelärare med tillsammans 10,000 kronor.

Vid allmänna institutet för döfstumma å Manilla voro under sistlidna läsår Läroanstalter för döfstumma och blinda. intagna 92 manliga och 42 qvinliga, tillsammans 134 elever. Af dessa voro 95 frielever, 25 betalade hel och 14 nedsatt afgift.

Vid institutets seminarium för döfstumlärares bildande voro under samma läsår intagna 1 manlig och 5 qvinliga, eller tillsammans 6 elever, af hvilka 2 vid läsårets slut undergingo afgangsexamen.

Vid institutet för blinda, som under år 1887 fortfarande varit inrymdt i förhyrd lokal i Hedvig Eleonora församling i Stockholm, voro under sistlidna läsår intagna 37 manliga och 21 qvinliga, tillsammans 58 elever. Af dessa voro 35 frielever och 23 betalande. Under sistlidna år hafva två lärareelever vid institutet njutit undervisning.

Vid institutets tryckeri har under sistlidna år tryckning med blindskrift af Luthers lilla katekes med kort utveckling afslutats, hvarjemte omtryckning af förut utgifna arbeten fortgått.

Institutets nya byggnader hafva blifvit så nära fullbordade, att endast inredning återstår.

Granskning af så väl allmänna institutets för döfstumma som institutets för blinda räkenskaper och förvaltning för åren 1884, 1885 och 1886 har under år 1887 blifvit verkställd och berättelse derom afgifven af revisorer, som Kongl. Maj:t förordnat.

Vid blindskolan i Vexjö voro under sistlidna hösttermin intagna 30 barn och vid handverksskolan i Kristinchamn för äldre blinda hafva under samma termin 11 personer njutit undervisning.

Af de till understöd och uppmuntran åt mindre uppfostringsanstalter för döfstumma och blinda barn anvisade medel hafva för innevarande år bidrag lemnats åt 13 dylika anstalter med tillsammans 44,950 kronor. Antalet elever vid dessa anstalter utgör tillsammans 471.

Vid läroanstalterna för öfveråriga döfstumma voro under sistlidna hösttermin intagna tillsammans 129 elever, nemligen vid läroanstalten i Vadstena 58, i Skara 38 och i Bollnäs församling i erkestiftet 33.

Sedan understöd af statsmedel beviljats för blinda döfstumma barns undervisning och vård hafva 5 sådana barn varit under år 1887 intagna å en för sådant ändamål i Skara inrättad anstalt.

Berättelser hafva afgifvits angående det under Akademiens för de fria konsterna inseende ställda läroverks förvaltning och verksamhet för år 1886, äfvensom rörande allmänna barnhusinrättningen i Stockholm samma år. Berättelser.

Kongl. Maj:t har medgifvit, att en del af den årliga afkomsten utaf Gieseckeska donationen må användas för åvägabringande af monumentala väggmålningar i nationalmusei trapphus. Nationalmuseum.

Kongl. Maj:t har den 9 December förordnat, att bestämmelserna i stadgarna för nationalmusei konstafdelning af den 10 December 1880 derom, att konstsamlingarna på åtskilliga Kongl. slott skola stå under nationalmusei intendents öfverinseende m. m. hädanefter skola vara gällande äfven med afseende å de staten tillhöriga konstföremålen å Strömsholms slott.

Lifrustkam- Kongl. Maj:t har den 17 Juni förordnat rörande öfverflyttning af vissa
maren. föremål mellan Lifrustkammaren och andra statens samlingar.

Vetenskapliga Genom understöd af anslaget till resestipendier samt läroböckers och
resor m. m. lärda verks utgifvande har Kongl. Maj:t fortfarande beredt förtjente vetenskapsidkare tillfälle dels till forskningsresor, dels till offentliggörande af lärda arbeten.

Antiqvariska Antiqvariska forskningsresor hafva under år 1887 genom Vitterhets-,
forsknings- historic- och antiqvitetsakademiens försorg blifvit företagna i åtskilliga delar
resor. af riket.

Understöd till Sedan Riksdagen stält till Kongl. Maj:ts förfogande ett extra anslag för
anordnande af år 1888 af 20,000 kronor att användas till understöd åt sådana anstalter eller
föreläsnings- föreningar, som anordna föreläsningskurser för arbetsklassen, har Kongl. Maj:t
arbetsklassen. af nämnda anslag tilldelat åtskilliga sådana anstalter understöd.

Fattigvården. På grund af förordningen den 15 Februari 1855 angående ersättning för
understöd, som af fattigvårdssamhällen i ett af de förenade rikena Sverige
och Norge lemnas behöfvande personer från det andra riket, har under år
1887 liqvid för år 1885 emellan de båda statskassorna egt rum.

Uppfostrings- Kongl. Maj:t har den 4 November af anslaget till uppfostringsanstalter
anstalter för för sinnesslöa barn tilldelat 12 sådana anstalter understöd med tillhopa 25,200
sinnesslöa kronor; och hafva samtliga dessa anstalter blifvit under år 1887 inspekterade.
barn.

Helsovården. I likhet med hvad under åren 1885 och 1886 egt rum har Kongl. Maj:t
bemyndigat Medicinalstyrelsen dels att genom utsände sakkunnige inspektörer
låta i de städer och större orter, som beträffande helsovården äro likstälda
med städer, verkställa sanitära besigtningar, der sådana af styrelsen ansåges
behöfliga, dels ock att genom vederbörande provinsialläkare likaledes låta i
sanitært afseende besigtiga sådana inom deras distrikt belägna ställen, der en
större befolkning är sammanträngd.

Kristinehamns hospital: byggnaderna vid detta hospital hafva under 1887 års första hälft fullbordats, och har hospitalet efter den 1 Juli 1887 kunnat emottaga patienter. Hospitalsväsendet.

Asylen vid Lunds hospital: i början af år 1887 afslutades kontrakt om uppförande af alla till denna asyl hörande byggnader, hvarå arbetet genast efter kontraktets underskrifvande tog sin början; och har detsamma nu så fortskridit, att största delen af planeringsarbetena är utförd samt grund och sockel färdiga till åtskilliga paviljonger. En bro, af cement och jern, emellan hospitalet och asylen är slagen öfver Høje å.

Nyköpings hospital: alla förberedande arbeten rörande uppförandet af den beslutade paviljongen, afsedd för lugna patienter inom detta hospital, äro vidtagna.

Underdånigt betänkande har afgifvits af den komité, som blifvit tillsatt för granskning af uppgjortt förslag till instruktion för provinsialläkare med flere läkare äfvensom för utredande af åtskilliga andra i samband dermed stående frågor. Medicinalväsendet.

Kongl. Maj:t har medgifvit rättighet till tjänstårsberäkning, lika med den civile läkare i statens tjänst åtnjuta, för en distriktsläkare i Stuguns socken, för en i Burträsk socken samt för en i Fredsbergs, Björkängs, Halna, Fågre och Bäcks kommuner med station i Töreboda.

Kongl. Maj:t har den 22 Juli medgifvit, att assistenten hos läraren i kemi och farmaci vid farmaceutiska institutet under vissa vilkor må såsom farmaceutisk tjänstgöring beräkna den tid, under hvilken han varit vid läroverket anställd.

Kongl. Maj:t har förordnat, att medikamentsförrådet vid Leufsta bruk skall förändras till en sjelfständig apoteksinrättning med personligt privilegium, samt medgifvit, att medikamentsförråd må inrättas i Stuguns socken, i Burträsk socken och i Öregrund.

Vid 1887 års början uppgick barnmorskornas antal i hela riket till 2,421.

Under loppet af år 1887 hafva 104 elever blifvit vid rikets tre läroanstalter för barnmorskor examinerade i den allmänna förlossningskonsten och förklarats berättigade att utöfva barnmorskeyrket. Bland dem hafva utgått från Stockholms läroanstalt 58, från Göteborgs 27 och från Lunds 19. Af examinerade barnmorskor hafva i Stockholm 52 och i Göteborg 29, hvilka ådagalagt goda insigter jemte färdighet i den egentliga barnmorskekonsten äfvensom gjort sig kända för pålitlighet och hedrande uppförande, ytterligare erhållit undervisning i instrumental förlossningskonst och, sedan de vid anställdt förhör befunnits ega nöjaktig skicklighet i densamma, förklarats berättigade att under vissa vilkor utöfva jemväl denna del af förlossningskonsten.

Enligt en af Medicinalstyrelsen år 1887 till Kongl. Maj:t afgifven berättelse angående skyddskoppymningen i riket utgjorde antalet af dem, som under år 1886 med framgång vaccinerats, 113,448. För nitisk utöfning af skyddskoppymningen hafva, enligt Kongl. Maj:ts beslut den 31 December 1887, 167 vaccinatörer erhållit belöning. Af dessa hafva 17 bekommit medaljer i silfver att å bröstet bäras, 56 vaccinationsinstrument och de öfrige penningar.

Veterinärundervisningen.

Enligt en af Veterinärinstitutet i Stockholm under år 1887 afgifven berättelse för år 1886 hafva under sistberörda år 117 personer vid institutet åtnjutit undervisning, hvaraf 93 såsom veterinärelever och 24 såsom hofslagarelärlingar. Under samma år hafva af veterinäreleverna utexaminerats 15, så att vid årets slut återstodo 78. Af hofslagarelärlingarne aflade under året 10 civile och 6 militäre hofslagareexamen. Vid årets slut återstodo sålunda 8, alla militäre.

Enligt en af Veterinärinrättningen i Skara under år 1887 afgifven berättelse rörande nämnda inrättnings verksamhet och förvaltning under år 1886 hafva under sistberörda år derstädes undervisats 32 veterinärelever, af hvilka 8 utexaminerats såsom privatveterinärer, 2 lemnat läroverket utan examen och 1 affidit. Af by- och sockensmeder hafva 2 erhållit praktisk undervisning i hofbeslagskonsten.

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen. Stockholms slott den 19 Januari 1888.

OSCAR.

NILS VON STEYERN.